

HÍD

evangélikus magazin

2006. II. SZÁM
ÁRA: 300 Ft

ÖSSZETÖRT FÉSZEK BEN – ÉP TOJÁS?
Beszélgetés dr. Süle Ferencsel

**ÁLDOTT GYÖTRELEM –
SZERELEM ÉS SZEXUALITÁS
EGY MEGÉRTÉSRE VÁGYÓ
KOROSZTÁLY**

Fókuszban **AZ IFJÚSÁG**

EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI SZERVEZETEK

Magyarországi Evangélikus
Egyház Ifjúsági és Gyermek
Osztálya

1085 Budapest, Üllői út 24.

Huszák Zsolt ifjúsági referens

Mády Erzsébet gyermek referens

Tél.: 429 2037

<http://ifjusag.lutheran.hu>

Budapesti Evangélikus Egyetemi
Gyülekezet

1117 Budapest, Magyar tudósok krt. 3.

Barthel-Rúza Solt egyetemi lelkész

Tél.: 205 3136

egyetemi.gyulekezet@lutheran.hu

<http://egyetemi.lutheran.hu>

Miskolci Ökumenikus Egyetemi
Lelkészség

Evangélikus Egyetemi Gyülekezet

Miskolc, Egyetemváros B/1 – C/1

épület, II. emelet

Buday Barnabás egyetemi lelkész

Tél.: 06 20 824 7636

buday.barnabas@uni-miskolc.hu

MEVISZ

1085 Budapest, Üllői út 24.

Tél.: 317 1671, 06 20 824 2047

mevisz@vipmail.hu

Győre Dániel elnök

Bárka szakcsoport: Bence Orsolya,

munkatársak: Tekus András, Molnár

Gábor

Ladik szakcsoport: Visnyei Emőke

ÖKUMENIKUS IFJÚSÁGI SZERVEZETEK

Ökumenikus Ifjúsági Iroda

1118 Budapest, Himfy u. 9.

Buday Gergely

Tél.: 365 2998

<http://ifjusag.kereszteny.hu>

oki@keresztény.hu

www.oki-iroda.hu

www.kozospont.com

Magyarországi Keresztény Ifjú-
sági Egyesület (MKIE)

Budapest, Horánszky u. 26.

Tél.: 06 20 327-2382

Marton Tamás

martontamas@kie.hu

Keresztény Ökumenikus

Diákegyesület (KÖD)

1117 Budapest, Magyar tudósok krt. 3.

Tél.: 205 3136

keresztmetszet@yahoo.com

www.koed.hu

Evangélikus Cserkészet

(ökumenikus szervezet keretében)

Némethy Kálmán

Magyar Cserkészszövetség

Levélcím: 1255 Budapest, Pf.: 192.

Székház: 1025 Budapest, Tömör-
kény u. 3/A.

mcssz@cserkesz.hu

www.cserkesz.hu

FÓKUSZBAN AZ IFJÚSÁG

2. Ifjúsági szervezetek
3. Bevezető
- 4-5. A tékozló fiú
- 6-7-8. Összetört fészkekben – ép tojás?
9. Az ifjúság szemével
- 10-11. Áldott győtrelem
12. A beszercebányai evangélikus gimnázium zászója
13. Ifjúsági vallások
- 14-15. Nemzedékek
16. A MEVISZ kapcsán
17. Egy megértésre vágyó korosztály
- 18-19. Nem vagy egyedül
20. Szélrőzsa
21. Megtérés a fiatalok életében
22. Kedves fiatalok!

ÉLŐ VÍZ

- Keresztény szemmel
22. A politika
  23. Apokrif zoltár – választások után
  - Beszélgés
  - 24-25. Fiatalon püspökként
  - Mai hitvallások
  - 26-27. A hitvalló evangélikák szövetségének Cambridge-i deklarációja
  - Külmisszió
  28. Hála az esőért
  29. Afrika-konferencia
  - Rádiomisszió
  29. Evangélikus Rádióadások
  - Képes híradó
  30. Missziós események képekben
  - Ők is testvérek, ők is magyarok
  31. Kárpátalja
  - Hogyan tovább, egyház?
  32. Jelentés, hírek
  - Könyvajánló, kiadványajánló
  33. Lesslie Newbiggin, David J. Bosch
  33. Evangélikus ifjúsági kiadványok
  - Hirdetés * rejtvény
  34. Országos Missziós Konferencia
  - Énekem az Úr
  35. Nekünk világít a nap
  36. Testvér! Imigyen szólok hozzád

Szabadság – szeretet

Mint minden korban a történelem folyamán, a maiak is szépek és néha csúnyák, keresik az igazságot, lázadók, kritikusok. Megjédenek a felnőttek sokszor álságos világától. Minden rosszra, de minden jóra is kaphatók. Olyanok, mint mi voltunk tíz, húsz vagy ötven évvel ezelőtt.

De van-e valamilyen különbség a tíz, húsz vagy ötven évvel ezelőtti fiatalok és a maiak között? Lényegében nincs, a fiatal mindig is olyan, amilyen.

A mai korosztály ugyanakkor több szempontból is más helyzetben van, mint elődei. Az elmúlt évszázadokban a felnőtté válásnak megvolt a többé-kevésbé követhető, egyértelmű útja. Ma ez nincs így. A hagyománynak egyre kisebb a jelentősége, szerepe. A fiatalok előtt számtalan lehetőség nyílik. A demokrácia, a nyugatról érkezett szabadelvűség, a világ rendkívül gyors fejlődése, ill. változása új helyzetet teremtett társadalmunkban is. A szabadság nagy érték, de önmagában nem elég. A Bibliában így olvassuk: „minden szabadságom, de nem minden hasznát” (1Kor 10,23). Az ember szabadságra teremtett lény, de a szabadság csak a szeretettel együtt tesz igazán emberré. Bizony van a szabadságnak is határa, mégpedig a másik ember méltósága, tisztelete. Nem szabad elfogadni korunk egyik meghatározó gondolatát: vedd el, amit megkívánsz, legyen azonnal a tiéd, ne korlátozd magad. Ez a gondolkodás, életérzés átmeneti örömezetet adhat ugyan, de tartós életcél, boldogságot nem.

A mai ifjú generáció veszélyeztetett. Nem csak azért, mert folyamatosan emelkednek a riasztó adatok a drogfogyasztás-

ról, a családok széteséséről és a fiatalok bűnelkövetéséről. Ez is gond, de mindezek csak tünetek. A veszélyeztettség igazán a gyökértelenségben van. Relativizálódtak, ill. eltűntek olyan értékek, amelyek évszázadokon át segítették az emberré válás folyamatát. A létbizonytalanságban, szellemi vákuumban lévő fiatalok jelentős tömegei menekülnek a fogyasztás, a hedonizmus komfortosnak tűnő világába. Korunk hatásos hamis vallása a fogyasztás. Mivel az ember lecsúszott állapotában is spirituális lény, igénye van arra, hogy lása élete értelmét és célját. A fogyasztás ideig-óráig talán kielégíti a vágyakat, de azután következik a kiégés, a nihil, a depresszió. A szabadság áldozatos szeretet nélkül önzéssé válik; aki pedig maga körül forog, könnyen boldogtalanná lesz.

Egyik gyülekezetünkben gyakorolják a templomi esküvőn azt a szertartást, hogy a menyasszony és a vőlegény is kezében tart egy-egy égő gyertyát, ami eddigi életüket jelképezi, és közösen meggyújtják egy harmadik gyertyát a házasság, a közös élet szimbólumaként. Majd elfűjják saját gyertyájukat, kifejezve az egyetemes igazságot, tapasztalatot, hogy a boldog és tartós házasság, életközösség feltétele az áldozat. Feladom magamat, de a lényeg, a bennem lévő lángot, szeretetet odaadom a másiknak. Társadalmunk, világunk jövője attól függ, hogy a fiatalok, az új nemzedék megismeri, és elfogadja-e az áldozatos szeretet életet megtartó útját.

Szeverényi János

főszerkesztő

Foto: Szeverényi János

A HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN előfizetése egy évre 1200 Ft. Megrendelhető írásban név és cím beküldésével az Evangélikus Missziói Központ címén: 1656 Budapest, Pf. 22.

Adományokat az Evangélikus Missziói Központ számlaszámára lehet küldeni: 11716008-20157087.

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN – Az Evangélikus Missziói Központ negyedévente megjelenő kiadványa. * 2006. 2. szám * A szerkesztőség levelezési címe: Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu * Felelős szerkesztő és kiadó: Szeverényi János, 06 20 824 5463, e-mail: janos.szeverenyi@lutheran.hu * Szerkesztőbizottság: Balog Eszter, Kóháti Dorottya, Kis Ferenc Balázs, Kovács László * Rovatvezetők: ifj. dr. Báby Tibor – Mai hitvallások; Kovács László – Keresztény szemmel; Bence Imréné – Külmisszió; Győre Balázs – Rádiomisszió; Mády Erzsébet – Rejtvény * Grafikai tervezés, tördelés: Hrivnák Andi, Csorba János (Kreatív Flotta Bt.) * Olvasószerkesztő: Dankuné Tóth Éva * Korrektor: Farkas Charlotte * Szöveggondozás: Hulej Enikő * Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. * Kiadja az Evangélikus Missziói Központ, 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40., tel./fax: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu, <http://misszio.lutheran.hu>, számlaszám: 11716008-20157087 * HU ISSN 1787-5749 * Egy szám ára 300 Ft, előfizetési díj egy évre 1200 Ft * Megrendelhető a kiadónál. Az Evangélikus Élet hetilapban elhelyezett példányok ingyenesek. Adományokat kérünk és elfogadjunk.

A TÉKOZLÓ FIÚ

Az evangéliumnak talán legszembetűnőbb vonása, hogy tökéletesen időszerű. Mintha most ebben a pillanatban játszódna, és történetei velem esnének meg. Persze bizonyos mozzanatok ókoriak, például az étkezési szokások, de a bajaiak is másként eszik a halászlét, mint a beregiek, ráadásul a lapcsánkát sem ismerik.

Lukács evangéliumának egyik leghíresebb példabeszéde, a tékozló fiúról szóló, arról beszél, hogy mi a sorsa az egyházról kilépettnek.

„Egy embernek volt két fia. A fiatalabbik egyszer így szólt apjához: apám, add ki nekem az örökség rám eső részét! Erre széltosztotta köztük vagyonát.”

Melyikünk nem próbált a saját lábára állni? Megkóstolni az életet! Egyedül, önállóan, én magam! Egyedül? „Apám,

add ki nekem az örökségemet!” Szóval nem egészen önállóan, és nem is egészen magunk, mert az örökségre igényt tartunk. Nem tehetünk másként. Ha lombikban nevelkedtünk volna legénykórúrkig, akkor is örököltük volna szüleink génjeit, s ha már megtanultunk beszélni, akkor a nyelvüket is, ha ettünk-ittunk velük, szokásaikat, a lapcsánka receptjét, a Himnuszt, a miatyánkot, az Égígérőt fát – és így tovább. Valamennyien gazdag örökség hordozói vagyunk. Javaink közül a legesudálatosabb az, hogy őseink képén túl Teremtőnk vonásait is viseljük, ha akarjuk, ha nem, mert szeretünk, és sóvárgunk, hogy mások is szeressenek bennünket. Továbbá büszkéek vagyunk szabad akaratunkra.

„Nem sokkal ezután a fiatalabbik összeszedte mindenét, és elment egy távoli országba.” Ha lúd, legyen kővér. Ha szakítunk, legyen a dolog végleges.

Érezzük, hogy a történetben szereplő apa több köznapi szülőnél: föltehetően rajta keresztül maga az Úr tarisznyázza föl a gyereket, s engedi teljesen szabadon. Egyedül Ő képes arra, hogy tökéletesen visszavonuljon. Minden földi hatalom – önön tehetetlen – nyomatóka folytán – csak viszonylagos szabadsá-

got tud adni, ráadásul egyik sem mindenható. A Teremtő éppen mindenhatóságát vonja vissza: tégy, amit akarsz, ellenem is fordulhatsz, meg is ölhetsz: a szívedben is, a Golgotán is. Ráadásul teljes kockázatot vállalt, mert egyetlen ember lelke is abszolút fontos az ő számára. „Nektek viszont minden szál hajatok számon van tartva.” (Mt 10,30) „Ott léha életet élve eltékozolta vagyonát.” Nem volt más választása! Hiszen az Atyával való szakítás az Atyától kapott kincsek elszórását jelenti: a tisztaság, a szeretet, a jóság, a szépség kihajítását. A tékozló fiú, s benne mi, azt próbáljuk meg ebben a történetben, hogy milyen az Úr nélkül élni. Finom a szó a szövegben: léha. Az Úr nélkül lánál élünk! Mennyire tökéletes anyanyelvünk! A Czuczor-Fogarasi szótár írja: „léha gabona, melynek csak tokláza, polycája, de szeme nincs; léha mag, melynek kevés bele van, és könnyű. (...) A fontebb jelentésekben a lehelethez hasonló könnyűség vagy súlytalanság alapfogalma rejlik, s mintegy azt fejezik ki, hogy a léha test oly könnyű vagy súlytalan, melyet lehel is elmozdítani lehet.” A léha tehát magtalan, üres. Duhajkodhat, ordítozhat, lehet az élet császára, mégis semmi. Letette ugyanis a lényegét, ami súlyát, súlyunkat adná, hogy Isten képmása vagyunk, sőt az egyház vagyunk, mert egylényegűek vagyunk valamennyien, mivel mindannyiunkban ott van az Egész, a Szent, háromságos oszthatatlan Egy. A léha magtalanága azt is jelenti, hogy élettelen. Ugrál, beszél, parancsol, harácsol, szexel, de élet nem származik belőle. Élete – maga választotta! – lényegtelen, pusztá héj.

„Amikor már mindenét elpazarolta, az országban nagy éhínség támadt, s nélkülözni kezdett. Erre elment és elszegődött egy ottani gazdához. Az kiküldte a tanyájára a sertéseket őrizni.” Ez a mondat csöppnyi emlékeztetővel hamarabb érthető. A magyar pásztorok közt is utolsónak számított a kondás, a zsidóknál pedig a disznó egyenesen tisztátalan állat. Tehát ezt a förtelmes lényt kellett neki/nekünk óvni és szolgálni. A tékozló fiú sorsa, s benne a miénk, az elképzelhető legalacsonyabb szolgátság. Körülbelül olyan, mint amikor valami aljas földadatot végzünk például egy nemzetközi rablótáladat, lélekrontó újság-tévé vagy gonosz ideológia szolgálatában. Sőt otthon, az utcában, amikor valami vitában a rossz, a ronda, az igazságtalan oldalára állunk. Még pontosabban: ha megkötjük a mefisztói alkut: üdvünket érdekre cseréljük.

„Őrült volna, ha éhségét azzal az eledellel csillapíthatta volna, amit a sertések ettek, de még abból sem adtak neki.”

Ugyan miféle éhínség lehet az, ha kondaszám akadnak disznók, amelyek nem aszott gazat legelnek, hanem takarmányozzák őket? Tudjuk, olyan, mint amilyen manapság tombol a gazdagnak mondott fogyasztói társadalmakban. Nyissuk ki a tévét, menjünk be egy szupermarketbe, egy diszkóba! Kívül minden, belül semmi: a mefisztói alku léha embere rohángál, tömi a bendőjét, ám a lelke koplal. Földünkön ma 2,3 milliárd ember nem jut enni-innivalóhoz, ruhához, alapvető gyógyszerekhez azok miatt a gazdagok miatt, akik a tőlük elszedett javakban túrnak, hentelegnek és rőfögnek, miközben a lelkek félig már éhhalott. Képtelen többé jóllakni: nincs annyi hús, hatalom, pénz, amennyivel betelhetne. Igazán

az éhkoppon tartott lélek él a létminimum alatt.

„Ekkor magába szállt: Apám házában a sok napszámos bővelkedik kenyérben – mondta –, én meg éhen halok itt.”

Az őskori bölcsesség azt tartja, hogy az ember azzá lesz, amit eszik. Az evangéliumban a kenyér az emberhez méltó eledel, mert az az Úr teste. „Apám házában”, vagyis Isten Országában a

ja bennünk. Nincs emberi lény, aki ne emlékezne rá! Persze az emlék emléke: porosodik, a disznó-életben szennyeződik. Milyen csodálatos, hogy a tékozló fiú lelkében hirtelen fölragyog!

Keleti szertartású testvéreink emlékezés-imája Jézus nevének folyamatos mondása. A lélegzés ritmusára, majd a szív ritmusára, amíg a szó szoros értelmében vérré nem válik. Az első szótag a belézés: magunkhoz vesszük!

„Útra kelek, hazamegyek apámhoz és megvallom: Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Arra, hogy fiadnak nevezess, már nem vagyok méltó, csak béréseid köze fogadj be!” Haza lehet menni a disznóólból is és a diszkóólból is. Az Ország ugyanis tökéletesen nyitott, mert Jézus szíve.

Amikor a tékozló fiú hazafelé tartott, „apja már messziről meglátta és megérett rajta a szíve. Elője sietett, a nyakába borult, és megsókolta.” Meg sem várta fia bűnbánatát! Ami azért nem maradt el:

„Apám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Már nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezess. Az apa odaszólt a szolgáknak:

Hozzátok hamar a legdrágább ruhát, és adjátok rá! Az újjára húzzatok gyűrűt, és a lábára sarut! Vessétek elő a hízalt borjút, és vágjátok le! Együnk és vigadjunk, hisz fiam halott volt és életre kelt, elveszett és megkerült. Erre vigadozni kezdtek.”

Vigadozzunk, mert föltámadt Krisztus – támadjunk föl mi is!

legkisebbek is, a nap számosok is bővelkednek benne; mind Istennel élnek a szó összes, lehetséges értelmében.

Amikor a Mindenható szabadnak temertett bennünket, annyira mégsem vonulhatott vissza, hogy hírt ne hagy-

■ Csákos Gábor

Beszélgetés dr. Süle Ferenc pszichiáterrel

ÖSSZETÖRT FÉSZKEKBEN – ÉP TOJÁS?

Dr. Süle Ferenc 1999 végéig vezette a Lipótmezei Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet Valláslélektani Osztályát. Három orvosi szakvizsgálója (pszichiáter, pszichoterapeuta, addiktológus) és pszichológusi végzettsége van, a pszichiátria minden területén dolgozott, évtizedek óta végez tudományos munkát, publikál, oktat. Magát – a közérthetőség kedvéért – inkább magyarul lélekgyógyásznak nevezi. Szenvedélyesen hangoztatja a család fontosságát, melyet személyes tapasztalatai is alátámasztanak, hiszen öt gyermeke és nyolc unokája van.

Mi jelenti ma a legnagyobb kihívást a fiatalok számára? Leginkább az, hogy a mai technikai civilizáció korszerelme egyértelműen családellenes, ami legérzékenyebben az ifjúságot, köztük is a fiúkat érinti leginkább. Erre utal például, hogy – a 15-25 év közötti korosztályban – több mint háromszor annyi fiú hal meg öngyilkosság következtében, mint lány.

Három alapvető kihívást látok: az érdekesnek látszó világot meg kell ismerni; hivatást kell választani; valamint párt kell találni. Mivel a fiatalok helyzete ma igen nehéz, ezért a lélektani érési folyamat késve zajlik náluk. Még 25-30 évesen is lehet valaki a lelki érettség serdülőkori időszakában úgy, hogy közben már helyt kellene állnia az életben. Az ország mentálhigiénés helyzete nagyon rossz. Az öngyilkossági mutatók, a szenvedélybetegségek és a depresszió növekvő száma mint kor-specifikus, tehát a korunkra jellemző lélektani betegségformák, mutatják ezt. Sok páciensem – 30-as éveikben járó szingli nők – panaszkodnak például arról, hogy szeretnének családot alapítani, de nem képesek egy „normális férfit” találni maguknak, mert a fiúk még éretlenek. Problémájukat csak fokozza, hogy a családok jelentős részé-

ben a kamaszkor idejére a szülők elválnak, vagy az apa a munkája miatt állandóan távol van. Egy keleti mondás szerint pedig „összetört fészkekben van-e ép tojás?” Hát nem nagyon! Sőt ha megnézzük a lelki dolgokkal, neveléssel foglalkozó szakemberek – pszichiáterek, pszichológusok, lelkészek, pedagógusok – családi életét, sokszor ott sem jobb a helyzet, tisztelet a kivételnek persze.

De ha ez így van, akkor ilyen ördögi kör esetén mit tanácsol a pácienseknek?

A fő tanács, hogy az ősi, egészséges alapokhoz térjen vissza! Sok próbálkozás történt, de a hagyományos családi életnél nem találtunk még ki jobbat. A gyerekek szüksége van anyára, apára és testvérekre. A testvérek iránti természetes igény ki nem elégülése a gyerek fejlődését torzíttja, és úgy befolyásolja, hogy amikor kezd önállóvá válni, tehát a serdülőkor elejétől kezdve, akkor saját korcsoportjának a jelentősége megnő. Ez is viszi őket különböző bandákba, és a szülők ellen fordítja, jogosan, hiszen nem adták meg azt, amire nekik mélyen szükségük lett volna.

Pedig a gyerek több szempontból is áldás lehet a szülők számára. Először is mert felébreszti a lelkükben a szere-

tetet. Ha gyereket lát az ember – sőt nem is csak embert, elég egy kisállatot, legyen az egy kiscica, kiskutya vagy akár kiskrokodil –, az egy egészséges lelkű emberben a szeretet érzését ébreszti fel. Másodszor ha a szülő szereti a gyermekét, akkor ez azt jelenti, hogy az emberélet kezdetétől egészen addig, amíg érett emberré nem válik, vele együtt éli át újra a lelki fejlődéstörténet tíz-tizenöt évét. Ez azért roppant jelentős, mert ez az újraéltetés olyan lelki folyamat, mely minden mélylélektani kezelésnek is az alapja. Csak a gyereke-nevelés során nem kell fizetni érte, hanem természetes módon részesül benne az ember.

Az új gyermek továbbá egy szellemi injekciót is jelent a család számára. Ezt sajnos sokszor a vallásos emberek sem látják, pedig Jézus is azt mondja, hogy „*ha olyanok nem lesztek, mint a kisgyermekek, nem mentek be a mennyek országába.*” (Mt 18,3) Ez azért óriási bölcsesség mélylélektanilag, mert a gyereken a mélylélektani alaperők, amiket mi a kollektív tudattalan archetípusainak nevezünk, azok még a központi tényezőre, az Isten-érzékelés belső forrására összpontosulnak. Később a nevelés, a szocializáció hatására ez a kép megzavarodik, de a gyerekek még tudják és érzik, hogy mi az, ami jó és

szükséges számukra. Egy gyereket tehát nemcsak nevelni kell, hanem a szülő is tanulhat igazi mély szellemi, spirituális dolgokat viselkedésükből. S ahogyan ő a gyerekével bánik, úgy szembe-sül saját személyiségének régi gyerekkori rétegeivel, hiszen ezek alapján tudja megérteni vagy nem megérteni a gyereket.

Egy szülő-gyermek konfliktus esetén elsősorban a szülő problémájáról van szó. Ő a hibás, mert nem tudja megérteni és kezelni a gyereket az adott helyzetben. De ha szereti őt, és mégis csak elgondolkozik a vitás kérdéseken, és ezáltal maga is fejlődik, közben anélkül mehet át egy lélektani terápiás folyamaton, hogy tudna róla. Ezért is van az, hogy azokban a kultúrákban, ahol kevés a gyerekszám, ott a lelki degenerálódás egyéb tünetei is megjelennek. Tulajdonképpen a nyugati civilizáció korcsosulása mélylélektanilag ezzel a tényezővel is összefügg.

És végül a szülő a gyerek számára Isten előképe. Egy csecsemő, kisgyermek számára a szülő mindenható, mindentudó, aki vezeti, szereti, neveli őt. A későbbi istenkép ezekre a lélektani alaptapasztalatokra épül. Fontos, hogy meglegyen az anyai – éltető – és az apai – szabályzó – funkció egyaránt.

A gyerekek a családban nem szokták meg azt, hogy beszélgessenek, ezért zárkózottabb fiatalokká válnak.

Sajnos a beszélgetési kultúra nagyon alacsony Magyarországon. Aki beszélgető csoportokat hoz létre, terápiás funkciót tölt be az emberek között. Fontos lenne, hogy minél több beszélgetési lehetőséget teremtsünk! Sőt a vitakultúrát is fejleszteni kellene! Ha ma valaki valakit kritizál, akkor abból rögtön sértődés, harag lesz, pedig ez

ostobaság! Igenis tudni kell, hogy vannak különböző nézetek, s ezekről lehet, sőt kell is vitatkozni. A mai ember egyik nagy betegsége, hogy a másságot nem bírja elviselni.

A globalizáció az embereket egy individualisztikus, nárcisztikus világba zárja, s ennek a határait kell föltörni. A szeretet az az alapvető tényező, ami az egyént a maga zártágából továbbviszi a másik embert felé.

Szóba kerültek azok a bizonyos bandák, amelyekhez a fiatalok csatlakozhatnak, és téves elképzelések ala-

kulhatnak ki bennük pusztán azért, mert a haverok hasonlóképpen gondolkodnak.

De miért gondolkodnak úgy a haverok? Azért, mert a családi életük frusztrálta az alapvető szükségleteiket. Mert nem volt jó anyukájuk, apukájuk – ha egyáltalán valamilyen is volt. Ez bennük egy családellenes, antiszociális érzületet termel ki, és ők ebben egymásra találhatnak.

Ebből logikusan következik, hogy csak arra törekszem, ami nekem jó, és nem érdekel, hogy erről a környezetemnek mi a véleménye.

Ez az új rejtett ideológia, hiszen látam, hogy eszerint működnek a szüleim, azért váltak el, mert mindegyik a maga érdekeit kereste, és ezt látom a

társadalomban is. Lélektanilag viszont ez egy torz felfogás. Ezzel a modern emberideállal az a baj, hogy teljesen természetellenes. Mert az ember önmagában nem, csak közösségben, társas kapcsolataival együtt értelmezhető. Az önzés és az egyedülállt ideológiája, ami jelenleg uralkodik, lélektanilag beteges közszellem.

Az embert azonban az egészség felé is óriási belső erők hajtják. Ennek első ilyen megnyilvánulása a szerelem, amikor ösztönös mély áradással a személyiségben a másik válik először fontos-sá. Sőt sokszor még magamnál is fontosabb. (Lásd a szerelmi öngyilkosok esetét, akik ha elvesztik a szerelmüket, úgy érzik, nélküle nem élet az életük.) A szerelem az első olyan érzés, ami engem a másik ember szeretete felé visz. A szerelem az ember mély, a csecsemőkorig visszanyúló rétegeit is megmozgatja, akárcsak a mélylélektani terápiák. A szerelem tehát terápia az ember számára, ha az szépen és egészségesen alakul.

Igaz viszont, hogy a párkapcsolatokban szükségszerűen megjelennek a válságok. A baj sokszor az, hogy a pár úgy képzelel el a párkapcsolatot, mint egy boldogságintézményt. És ha abban nincs állandó boldogság, akkor azt hiszi, hogy a kapcsolatuk elromlott, vagy már eleve hibás volt kezdetől fogva. Pedig ez nem így van! Lélektanilag szükségszerű, hogy a legnagyobb szerelem és a legjobban összeillő párok esetében is megjelenjenek válságok, ami annak bizonyítéka, hogy a kapcsolat él és működik. Azért van ez így, mert a kapcsolat előrehaladásával a két személyiségnek egyre mélyebb lelki rétege is bevonódik, sőt azok a rétegek is bekerülnek, amit árnyéknak, a személyiség sötét részének tekintünk.

Foto: Szervényi János

A párkapcsolat azért lehet gyógyító egy ember számára, mert szembeesül a saját és a másik mélyebb problémáival. A párkapcsolati válságokból az egyetlen igazi kiút az, ha az önismeretükben, emberségünkben fejlődnek. Válás és új kapcsolat létesítése esetén lelkünket visszük magunkkal, és a tudattalanban meglévő problémák ott újra meg fognak jelenni. Tehát az illető ugyanott van, ahol volt, csak elveszett az életéből jó pár év. Vagy ha nem fejlődnek és nem válnak el, akkor csalással, hazudozással élnek az életüket.

Milyen tapasztalatai vannak a hívő fiatalokkal?

Az ő életükben speciális problémák vannak. Az szokott inkább gondot jelenteni, hogy kellő ismeret nélkül kapcsolódnak össze. Nincs elég párkapcsolati tapasztalatuk – nem szexuális értelemben, hanem hogy milyen egy nő vagy férfi lelke, hogy kell barátkozni, együtt lenni stb. A másik, hogy az aktív keresést se szokták elég komolyan venni, mert úgy gondolják, hogy csak kérni kell, és a Jóisten majd teljesíti. Sokszor azonban sokáig várnak hiába. A harmadik, hogy az idősebbek nem segítik a hívő fiatalokat, mert szegyeλλik a témát, ők maguk is hordoznak megoldatlan problémákat, és kínosnak érzik, hogy ezekről őszintén beszéljenek.

Pedig nagyon nagy szükség lenne arra, hogy a párkapcsolat problémáiról lehessen kisebb csoportokban beszélgetni! A hívő csoportokban nemcsak a Biblia teoretikus, teológiai kérdéseiről kellene beszélgetni, hanem a fiatalokat érintő, számukra igazán fontos és reális kérdésekről is, és ezekből kiindulva kellene haladni a szellemi megoldások felé.

További nagy nehézséget jelent a hívő fiataloknál, illetve a hívő párkapcsolatoknál a férfi és női szerepeknek a nem kellően érett és kidolgozott volta. A nők nem teljesítik eléggé a női, a férfiak meg a férfi szerepüket. Sokszor látni hívő családokban is, hogy a nő egy cicces férfitáncos, a férfi meg egy cicces női táncos. A férfiak a szeretetre és egyébképes szövegekre való hivatkozással nem töltik be felelősséget vállaló, irányító, vezető szerepüket. Főz, most, takarít, gyereket nevel a férfi, csak éppen nem családfe. A nő pedig – sajnos vannak ilyen szomorú példák – azt hiszi, hogy neki annyi a feladata, hogy megszüljön a gyermekét, akár többet is, de utána már nem törődik velük eléggé. És ez óriási baj, mert akkor az anyai szerepét csak a biológiai szinten teljesíti. Az, hogy a gyermekének továbbra is lelki táplálója, szellemi életetője, segítője legyen, az egészen a felnőttkorig meg kellene, hogy legyen. Csak akkor már nem anyatej és spenót a táplálék, hanem érzelmek, gondolatok, kultúra. Szükséges, hogy az anya benne legyen spirituálisan is a mai világban, hogy tudja, hogy a gyerekek milyen problémái vannak, és ő azt hogyan tudja szellemi tartalommal táplálni. Az apa pedig támasszon igényeket, nyújtson biztonságot, tartson rendet. Szerencse, hogy a régi típusú despota férfi ma már ritkább, viszont helyette gyakori lett az ellenkezője, hogy a férfi gyenge, a nő pedig erősebb férfi után

vágyakozik, és hol talál ilyet? A templomban a lelkész! S ilyenkor tudat alatt a papjába lesz szerelmes. Ezért is van például olyan nagy női többség a legtöbb gyülekezetben. Jó, hogy most már vannak női lelkészek is!

Gyakran tapasztaltuk, hogy gyülekezeti aktivitásban lehet kompenzálni a családi élet egyéni kudarcait, de ez további érzelmi energiát von el a családtól. Az a férfi, aki a családban nem tud kellően férfi és családfe lenni, nagyon könnyen válik például a fiatalok bibliakörének vezetőjévé, mert úgy érzi, hogy ott ki tudja fejteni irányító, vezető funkcióját. Az a nő, aki az egyházban sokat szolgál, de otthon nem tud szolgálni, csak kompenzál. Nehogy félreértsen! Egyáltalán nem a közösségi aktivitást tartom rossznak, de ha a családi sikertelenséget így akarja valaki ellensúlyozni, akkor már rendszerint hamisjátékáról van szó.

Ha ezt a lelkész észreveszi, tud ebben segíteni, és visszairányítani a családdhoz az illetőt?

Hogyan tudna, ha a lelkésznek van lélektan, lelkigondozói képzettsége. A lelkész azonban a klinikai lélektanhoz sajnos sokszor keveset ért, ami a teológiai képzés óriási hiányosságából is következik. A papok nagy része le van maradva világszerte a korszellemről, többek között azért, mert nem követik azt a fejlődést, amit a lélektan megtett, és ami felhasználható lenne.

Mindezek fényében mit javasol az egyháznak, ill. az egyes keresztyéneknek?

Javasolom beszélgető körök szervezését minél több szinten, egymás gyülekezeteinek látogatását, és ilyen kérdéssel foglalkozó szakemberek – pszichológusok, lélekgyógyászok, tanárok – meghívását egy-egy vitaindító előadásra.

■ Hulej Enikő

AZ IFJÚSÁG SZEMÉVEL

LELKÉSZ ÉS GYÜLEKEZET

Megszólítottuk egy egyházi iskola 67 tanulóját. Természetesen ez még nem nyújt átfogó képet valamilyen fiatal egyházzal kapcsolatos véleményéről, hiszen működő gyülekezeti ifjúságok tagjai sokszor említik lelkészüket szerepét a megtérésükhöz vezető úton, de mindenképpen elgondolkodtató e közvélemény-kutatásunk eredménye. Az alábbiakban a kérdőívre írt válaszokból szemezgettünk.

Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie egy lelkésznek?

– „Át kell éreznie az emberek problémáit, és nem kész feleleteket kell adnia rá, hanem valóban segítenie kell.”

– „Állandóan unom magam az istentiszteleteken, az iskolai áhítatok alatt is inkább a házi feladataimat pótolom. Miért nem tudnak hozzánk beszélni a lelkészek?”

– A válaszadók többsége szerint az ideális lelkész kedves, aranyos, őszinte, nyitott, fiatal, játékos („játszik velünk”), az emberekre odafigyelő, önálló gondolkodású, barátságos stb. Neked mit jelent a lelkészed? Kerültél-e már vele személyes kapcsolatba, és ha igen, milyen helyzetben?

– „Tartja a misét, és kész.”
– A többség a konfirmációra, illetve bérnálásra készülés során találkozott vele.
– Heren a nyári ifjúsági táborokhoz köt-

hető élményeiket, míg hárman az ifiklubos sportversenyeket említették. Egy diák a családi problémáját beszélt meg lelkészével.

Fogalmazd meg, hogy szerinted mit jelent a szó: gyülekezet!

– „A gyülekezet a templomba rendszeresen járó, vallásosságukat ott megélt emberek csoportja.”

– „A gyülekezet tagjai megosztják egymással lelki problémáikat és segítenek egymásnak ezek leküzdésében.”

GYÜLEKEZETI KÖTŐDÉS

Az egyházi fórumokon szinte kivétel nélkül újra és újra előjön a kérdés, miként tudja az egyház megszólítani a fiatalokat. Mi most valóban megszólítottunk két diákot, akik egyházi iskolába járnak ugyan, mégis felemás érzéseik vannak a keresztyén közösségek iránt.

Gergő (16), katolikus:

„Nem járok templomba, ezért nekem a gyülekezet nem sokat jelent. Amit meg az egyházi gimnáziumban látok, szerintem nem jó dolog. Szóval az, hogy a presbiterek a presbiterek ellen vannak. Hogy mit jelent számomra a lelkész? Nem sokat. Mellőzhető ember az Istennel kialakult kapcsolatban. Túl sok az elfoglult, agymosott pap, akik csak azt látják, amit az egyházuk megmutatott nekik.”

Adriem (18), evangélikus:

„Bár egyházi iskolában tanulok, sokáig nem jártam vasárnaponként templomba. Az utóbbi időben azonban elkezdtem erősödni a hitemben, és fontosak lettek számomra az istentiszteletek.

Szerintem fontos, hogy az ember azért menjen templomba, mert úgy érzi, mennie kell, szüksége van rá, és megfogja az, amit ott hall. Ez az utóbbi hiányzott nálam, amiről persze én is tehetek, de valamilyen szinten a lelkészünk is. A suliban más tartotta a hittanórákat, a témákat máshonnan közelítette meg, és egyre jobban kezdtem élvezni ezeket. Utána pedig rájöttem arra, hogy nem muszáj abba a gyülekezetbe járnom, amelyikben megkeresztelték, és ahol konfirmáltam. Oda kell mennem, ahol nekem jó, mert ebben a választásban az én hitem számít. A döntésem az is indokolta, hogy kis lélekszámú a falumban lévő leánygyülekezet, s a bibliórát és a heti egy istentiszteletet leszámítva semmilyen más közös alkalmunk nincs. Azonban elhatároztam, hogy megpróbálom összehozni az evangélikus ifjúságot, és – mások segítségével – elindítom az ifihitnant. A gyülekezet (amely leginkább idősebbekből áll) mindig azt mondja, hogy a fiatalokat nem érdekli az egyház. Szerintem, ha lenne motiváció, ifjúsági óra, akkor sokkal inkább kötődne az egyházhoz a fiatalabbak is.”

■ Győre Balázs

ÁLDOTT GYÖTRELEM

Szerelem és szexualitás

Több mint száz éve annak, hogy Sigmund Freud először ismertette az egyéni lélek mélyének elemzésével nyert tapasztalatait. Munkássága végén ezekből kiindulva jutott el ahhoz a véleményéhez, hogy az emberi civilizációnak is az egyik legfőbb problémája a szexualitás elfojtása, alávetése a gazdasági-társadalmi szükségleteknek. E nézeteit kapcsolták össze politikai stratégiával más gondolkodók, így született meg a szexuális forradalom elmélete, majd gyakorlata a XX. század második felében.

Könnyen kimondanánk, hogy jelenünk már a „forradalom utáni” kor. És nem is tudunk szabadulni attól az érzéstől, hogy bizonyos egyéni, következhetsé- pen társadalmi mozgások háttérben ma valóban, alapvetően és nyíltan a szexualitás áll. Ez az a „csússinger”, aminek intenzitása meghaladja az összes többiét, azaz megszerzéséért a legtöbbet áldozzák sokan. A szép smink-mobiltelefon-ruha-autó-lakás, a gazdasági-politikai-média hatalom ki-

nek-kinek a násztánc kellékei is egyben, amint azt a reklám- és sztáripár működése mutatja. A töményen erotikus, esetenként perverz tematika mindennaposá vált a világpolitika hírei között is, szabadon fogyasztható az otthoni monitoron, az újságosbódé kioskáiban, a szórakozóhelyeken és úton-útfélen...

Nem könnyű e folyamat mérlegét megvonni. Ma már joggal és természetesen derülünk a viktoriánus kor asztalábat is felöltöztető prüd, ál-

szent világán. De szívünk mélyén érezzük, hogy a felvilágos(od)(ít)ás kohójában nemcsak a salak, hanem az arany is elégett. A két nem bonyolult kapcsolatából az egészségtelenül elfojtottakkal együtt a titokzatos, nélkülözhetetlen és csodás feszültségek is kilúgozódtak. (Hasonlítsuk össze egy keringő vagy csárdás igen intim, mégis feszesen kötött és ezért hallatlanul izgalmas közegét a mai diszkó szabályok nélkül,

mesterségesen létrehozott „extasysá- val”!) Egykor népszerű irodalmi téma volt a vagyoni vagy származási okok miatt tragédiába torkolló igaz kapcsolatok ábrázolása. Minden szabadság mellett is, szabadon fogyasztható az otthoni monitoron, az újságosbódé kioskáiban, a szórakozóhelyeken és úton-útfélen... egyáltalán megismerhetem-e a szerelmet a maga mélységében?

„Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte.” (Ef 5,25)

A szexuális forradalom elsősorban a polgári társadalmi közeg okozta elfojtással, elnyomással kívánt leszámolni. Így célkeresztbe kerültek a keresztény egyházak és azok tanításai is. Az ő hitvallásuk erejét számos rossz reflex (maradi elutasítás vagy épp megal- kúvó reformizmus) gyengítette. De a mai üzleti és marketing közeg érdekei mentén nem is engedik, hogy az azokat sértő hang nagyobb erővel szólhasson. Ezért a vallás befolyása e kérdés megítélésében (is) jóval csekélyebb lett. A közgondolkodásban mégis uralkodó maradt az a sztereotípiá, hogy Jézus

követőinek nézeteit a címben kifordított népdal eredeti sora foglalja össze.

A Biblia valóban hangsúlyosan és igen őszintén foglalkozik a nemiségi kérdéssel. Az őszövétségi nép Istene számtalan jelét adta annak, hogy gondját viseli biológiai, genetikai ismeretekkel nyilván nem rendelkező teremtményeinek, társadalmuk rendjének. Szabályozta a menstruációt és a szülést követő megtisztulást, megtartóztatást, megtöltötte a rokonok közötti szexuális viszonyt, valamint a testi szerelem olyan formáit, amelyek eltérnek a nő és a férfi házasságban kiteljesedő kapcsolatától (azonos neműekkel, illetve állatokkal való közösülés, házasságtörés stb.) (3Móz 20). A zsidó nép későbbi sorsa újra és újra azt példázta, hogy a helyes istenhít és a törvények elhagyása szükségszerűen nem kisiklásokhoz, degenerációhoz is vezet. Szilárd talaj híján az emberek átvesszik a körülöttük élő népek „utálatosságait” (1Kor 14,24), s ezzel maguk rombolják le kiválasztottságukat, az Istenhez fűződő szoros kapcsolatból származó menedéket.

A szexuális életre vonatkozó törvények azonban – mint általában – az Újszövetségben ragyog át az evangélium, az örömhír fénye. Jézus és tanítványai számos alkalommal igyekeznek Isten és a teremtmény kapcsolatának melegét a legmélyebb emberi érzélem példázatával érzékelteni. János evangéliumában Jézus egy menyegzőn (Kánában) teszi első csodáját, lehetővé téve

a szerelem beteljesülésének méltó megünneplését (Jn 2,1-11). Jézus példázataiban is ismételtelen hasonlítja a mennyek országát menyegzőhöz (Mt 22,1-14, Mt 25,1-13). Hasonlóan Jézus győzelmét is a Bárány menyegzőjeként írja le a Jelenések könyve (Jel 19,6-10). Pál apostol pedig így fogalmaz: „Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte.” (Ef 5,25).

Mindez arra utal, hogy Isten a szerelmet nemcsak szabályozni akarta a törvények tilalmi révén, nemcsak aján- dékba adta a biológiai és társadalmi szükségességek beteljesítéséhez a nő és férfi kapcsolatának csodálatos feszültségét. Meg is szenteli a szerelmet azáltal, ahogy azt önmaga és a teremtménye közötti viszony minőségének bemutatására használja. Ennél nagyobb elismerést emberi érzés nem kaphat. Ezért mondhatjuk ki bátran azt, hogy a

jó értelemben vett szexuális felszabadság igazi haszonélvezői éppen Jézus követői lehetnek. A félreértések, gatlások és görcsök leküzdése után nyílik lehetőség valójában a tiszta forrásból meríteni. Ha a nő és a férfi, a lány és a fiú tud önmagán túlra is figyelni, tapasztalatot szerezhet a kegyelemről. Ott, akkor és abban találhatja meg élete párját, ahol, amikor és akiben nem álmódta korábban. De a gondviselésbe vetett türelmes bizalom nem jelent passzivitást. Az Atya kezébe többnyire közösségek révén tanulunk meg kapaszkodni.

Ha sokan segítünk egymásnak, egyúttal az én kezemet is előbb-utóbb megszoríthatja az, aki majd hozzám tartozik. És a beteljesedést követően, nap mint nap ismét erőt méríthetünk Abból, Aki önmagát adta értünk.

A tájékozódni akaró a felszínen gyakrabban találkozik ma is a Nemekkel – merevséggel, elutasítással, tiltásokkal. Az Igenek, a valóban szép kapcsolatok ugyanis lényegükből következően többnyire elrejtve virágoznak és gyümölcsöznek. De vannak és tanúskodnak. Bizonyoságot tesznek a Teremtő által megszentelt, igazán biztonságos – mert házasságban megélt, és ezért a legfelszabadul-

Dr. Cserháti Péter

A besztercebányai evangélikus gimnázium és bátor magyar diákjai emlékére

Rosenauer Lajos miskolci mérnök adta át az evangélikus egyháznak 1929-ben azt a különleges csomagot, amelyből a besztercebányai evangélikus gimnázium zászlója, annak négy darabja és kísérőiratok kerültek elő. Különleges a csomag amiatt, mert a magyar zászló, többek között a középső, címeres rész is csíkokra szabdalva volt.

A magyar nemzet nagy trianoni drámájának egy epizódja rejlik e zászlódarabok mögött. A többszázados besztercebányai evangélikus gimnázium végnapjaié, a magyar oktatás befejeződéséé. Az első világháborút követően cseh legionárius csapatok szállták meg a Felvidéket, így eljutottak Besztercebányára is. Az iratok az 1919. januári drámai

csemenyekről számolnak be az ottani evangélikus egyházban és gimnáziumban.

A 284/1929. egyetemes egyházi iktatószámot viselő iratcsomó Radvánszky Albert egyetemes felügyelő által került a levéltárba. 1929 márciusában fordult hozzá levélben Rosenauer Lajos miskolci mérnök, aki 1919 elején a besztercebányai evangélikus egyház második felügyelőjeként az iskolákért volt felelős. Az 1536. óta fennálló besztercebányai evangélikus gimnázium halálutójáról a következőket írta: A cseh meg szállást követően a gimnáziumban a szlovák és magyar diákok között nemzetiségi feszültség támadt, ezért az iskolát 1919. jan. 28-án bezárták. Néhány tót fiú Paulinyi Vilmos vezetésével csúfolódott a magyarokhoz, mire azok őt pofon

utították. Ezt követően a cseh legionáriusok két magyar diákot, Rosenauer Győrt

győt és Scholtz Sándort elfogták, majd megkorbácsolták. A pozsonyi szlovák és prágai cseh minisztériumok ismételt követelték, hogy az egyház adja át az iskolát a csehszlovák államnak. Ezt a másodfelügyelő az egyház autonómiájára hivatkozva megtagadta, mire fegyveres erővel távolították el az iskolából. Az evangélikus egyház autonómiáját felfüggesztették, Túróc-szentmártonban szlovák papi gyűlés önálló szlovák egyház alapítását kezdeményezte.

Rosenauer Lajos levelét így fejezi be, a zászlódarabok történetével: „Tisztelettel jelentem még, hogy akkor, midőn a cseh szemtelenség már nem ismert semmi határt, a gymnasium magyar fiai meggyalázástól féltve az intézet magyar zászlaját, azt felváltgák, és egymás között elosztották. Ezen zászlórészekből 4 darab van az én őrzetemben, véletlenül a címeres rész is. Hozzájuk kerültek, hogy két darab fiamat illetve, kettő pedig két barátjuké volt, kik nem merték otthon tartani.

Mínt hogy ezen ereklye családom életforgatagában teljes biztonsággal meg nem őrizhető, tisztelettel kérdem, helyesléssel fogadják-e Méltóságod, ha ezen zászlódarabokat Méltóságod címére elküldeném az egyetemes egyháznál leendő megőrzés végett?” Miskolc, 1929. márc. 20., Rosenauer Lajos okl. mérnök

Emlékeztessenek ezen zászlódarabok az ősi Felvidékre és a magyar eszmékért lelkesedő ifjúságra!

Czenhe Miklós

IFJÚSÁGI VALLÁSOK

Ifjúsági vallásoknak is nevezik az úgy nevezett új vallási mozgalmakat, szervezeteket, melyek az utóbbi harminc-negyven esztendőben keletkeztek. Jelenlétük részük a hatvanas évek diáklázadásai, tiltakozó mozgalmak idején, a hippy-korszakban (Beatles, Jézus-mozgalom, Jézus Krisztus Szupersztár, punk, keleti vallások, filozófiák, pszichokultusz...). Ez a drog, szex, rock korszakának kezdete.

Erre az időre tehetők a következő kultuszok keletkezése is: az Egyesítő Egyház (Moon), a Család, a Holics-kommunák, a Szcientológia, Hare Krsna-mozgalom, Transzcendentális meditáció. Sajátosságuk, módszereik megjelennek más kisebb szerveződésekben is. Azért nevezik őket ifjúsági vallásoknak is, mert tudatosan vagy ösztönösen nagyrészt a fiatalokat célozzák meg.

A serdülők és az ifjak érzékenyek, nyitottak, lázadók, keresik életük értelmét, sokan sérültek is, ezért könnyen odafigyelnek az egzotikumra, a radikalizmusra; befolyásolhatóak.

Ezek a mozgalmak nemcsak elvesznek (gyakran családot, szerelmet, hivatást, kultúrát, anyagiakat, személyiséget, méltóságot), hanem adnak is: – magány helyett zárt, melegnek tűnő közösséget (soha ennyire nem éltek

egymás mellett az emberek, és soha ennyire nem voltak magányosak) – szeretetlenség helyett „igazi szeretetet” (szeretetsokk) – hiányos vagy feszült család helyett gondoskodó, helyettünk is gondolkodó „atyát” – bizonytalan alternatívák helyett kizárólagossági tudatot – filozófiai bizonytalanság és sokféleség helyett biztos válaszokat – káosz, félelem, bizonytalanság helyett rendet, védett bérkát – társadalmi, politikai hazugság, képmutatás helyett tiszta közösséget, önellátó, zárt felépítményt ígérnek – krízisben vigasztalást adnak – régi, hibás élet helyett, új, nagyszerű, esetleg egzotikus életet ajánlanak.

Az alaptétel: *a világ káoszban van, gyere hozzánk, mi befogadunk a megmentett, megvédett családba. Más kultúrát kínálnak, szemben a meglévővel.*

Hasonlóan a szektákhoz, ezekben a közösségekben is meghatározó a vezető, a guru, a szent mester, a tanító személye, aki gyakran átlagosnál érzékenyebb, de sérültebb személyiség is; feltétlen engedelmisséget követel a tagoktól. Ő az Atya, a többiek a gyermekek. Több ilyen vezető lelki és sajnos fizikai öngyilkosságba is sodorta

„gyermekét”, pl. Jones szektája – kilencszáz halott. Akarat nélküli állattá, bábbá válik a begyűrt tag.

A megmenekülés receptjét egyedül a vezető birtokolja. „Gyermekeikkel” sokan szexuálisan is visszaéltek, pl. David Berg, a Család vezetője és kollégái. Erőszakos kontrollt gyakorolnak a test, a lélek és a szellem felett: az egész élet az enyém.

A módszereikhez tartozik az elszakítás a korábbi környezettől, és szembefordítás vele, tudatbeszűkítés, agymosás (pszichotréning), a függőség kialakítása. Mit tehetünk? Ezen a területen is a legfontosabb a prevenció, a feltétlen szülői, gyülekezeti befogadás, elfogadás; a fiatalok számára életszerű, természetes, szolgáló közösségek szervezése.

Nincs szebb, jobb, érdekesebb és izgalmasabb élet, mint Jézus igazi követése! Ő megszabadít a megalázó, méltatlan életből, igazi szabadságot ad, megmutatja milyen egyedi, szép és értékes is lehet az ember.

„Vigyázzatok, hogy meg ne tévedessen valaki titeket! ... Sok hamis próféta támad, és sokakat megtévesztenek. ... Íme itt a Krisztus, vagy amott: ne higgyétek! ... Íme előre megmondtam nektek!” (Mt 24)

■ Szeverényi János

A SZENTÍRÁS BÖLCSESSÉGE

NEMZEDÉKEK! NEMZEDÉK EK!

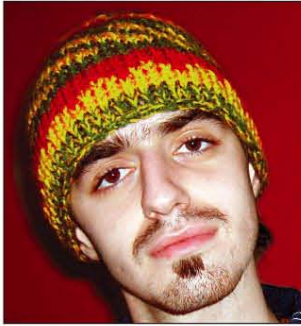

1. Az idősebb nemzedék kötelessége

Vannak igehelyek, amelyek felhívják a figyelmet az idősebb nemzedék szigorú kötelességére, jelesül a fiatalabb nemzedék kötelező tanítására, ami egyben a hagyomány (és a benne foglalt etikai normák rendszere, a vallási, hitbeli szerkezet) továbbadása. Ennek nyomát őrzi a mózesi törvénykönyv és a példabeszédek könyve. Különösen ez utóbbi hívja fel a figyelmet az idősebb nemzedék kötelességére, és inti a fiatalabbat: „Ha nem hallgatssz, fiam, az intésre, tévelyegni fogsz, okos tanítások nélkül!” (Péld 19,27). Az ifjabb nemzedék tanításának (a mózesi rendelkezések alapján is) törvényerőjű szintre történt emelésének szükségessége egyértelműen arról tesz bizonyosságot, hogy az ifjabb nemzedéket a tekintélyelvűség alapján szigorúan rá kellett beszélni a tanulásra.

2. A nemzedékek között voltak feszültségek régen is

Találhatnánk ószövetségi példát is, de számunkra – a hely korlátozottsága miatt – legyen elég egyértelmű újszövetségi

ségi példára hivatkozni. Pál apostoli tekintélyére támaszkodva mindkét nemzedéket nyomatékosan figyelmezteti. Az Ef 6,4-ben, valamint a Kol 3,21-ben tisztán és világosan arról ír, hogy az idősebb nemzedék tagjai („ti apák”) ne „ingerjétek” a gyermekeiket, hanem „neveljétek (őket) az Úr tanítása szerint fegyelemmel és intéssel”. Még most is korszerű lélektani megfigyelést tár elénk a Kolossébeli levél, amikor az apákat teszi felelőssé azért, ha a gyermekek „bátortalanokká” lesznek. De a fiatalokat is figyelmeztetni kellett, s ebben is egyetértenek a fő apostolok (Pál és Péter). Az Efezusi levél szerint (6,1) azért kell engedelmeskedni az idősebb nemzedéknek (a szülőknek), „mert ez a helyes”, a Kolossé levél (3,20) szerint, „mert ez kedves az Úrban”. Péter

apostol (1Pét 5,5) pedig szó szerint kijelenti, hogy „ti ifjabbak: engedelmeskedjétek az idősebbeknek”, de – és ez is a Szentírás bölcsessége – hozzáteszi, hogy „egymás iránt pedig valamennyien (minden nemzedék) legyetek alázatosak”, mert különben az isteni bölcsesség rendezi el végül is a helyzetet azzal, hogy a magukat felértékelőket leszázalékolja, s az alázatosok kapnak kegyelmet.

Korunk krízise

Mára minden megváltozott. Nemcsak az, hogy egyre kevesebben hallgatnak a Szentírás bölcsességére, hanem – néhány évtizede – a történelem különleges és egyedi fordulópontján élünk és vergődünk. Generációs feszültségek mindig is voltak, erre utalnak a futólag felidézett szentírási helyek. A Törvény és az igei felszólítás ténye és léte igazolja a szükséghelyzetet. Ok nélkül nem születik (igei) törvény és felszólítás. Mégis különleges történelmi kor-szakban élünk, mert a nemzedékek között még soha nem volt ekkora a lélektani és a tudásbeli távolság, mint nap-

jainkban. Régen az ifjabb nemzedék az idősebbtől – a lázadás jeleként – legfeljebb a ruházatban, zenében, táncban, frizurában tért el. Hatalmas technikai robbanás történt, amely a nemzedékeket – szinte rétegesen – elválasztja egymástól. Nevezhetném ezt az új Bábel tornya-jelenségnek is, amikor az Internet-Bábel vagy Bábel-Internet közvetítésben összezavarodtak a nyelvek, és már a közvetlenül egymást követő generációk sem értik egymást. Ha az unokák beszélgetni kezdenek megabytekról, RAM-ról (computer-memória), VR-ról (virtuális valóságról) a kibernetikus szókincs segítségével, a nagyszülőknek fogalmuk sincs, hogy miről van szó. Mi ötvenesek nem értjük a negyvenesek szókincsét, de a negyvenesek sem a tizeneseiket. (Kivételek a szakemberek, de itt rólunk, nem specializálódottokról van szó). A világtörténelemben először fordul elő az a döbbenetes jelenség, hogy a fiatalok többet tudnak az idősebbeknél: a technika, az Internet világában egészen biztos.

Ma már nem tűnik fel fontosnak az idősebbek bölcsessége, tapasztalata, mert az ifjak magabiztosabban mozognak a mobil-, az Internet-technika, a mikroprocesszorok világában, mint mi idősebbek. Most már tényleg robbanás-szerűen nő az ismeret, a technikai tudás, de rémülten állunk meg kérdésünkkel: hol marad az emberiség? Ennek a páratlan és kolosszális technikai forradalomnak roppant lélektani következménye van: megjelent a totális zűrzavar a fejekben; hol a határ a tény és a fantázia között? De most nem is ezen a vonalon kell gondolkodnunk, hanem a nemzedékek közötti feszültségen, ami már lassan nem is feszültség, hanem a technika varázslatos világa szülte új önbizalomból fakadó megvetés, lenézés az idősebb generációval szemben.

Kiút csak az Isten útja

A technika fejlődését aligha állíthatjuk meg, és botor gondolat lenne ilyen elvárást még csak feltételezni is. Mivel rövidre szabott az újság adta lehetőség, ezért röviden és tömören fejezhető csak be a nemzedékek közti feszültségről való gondolkodás. Az istenfélő fiatalok, még ha sokkal többet tudnak is ma már a technikai csodákról, tisztelik, szeretik, megbecsülik az istenfélő idősebb nemzedékeket. A nem istenfélő nemzedékek gögje, torzult lelkülete nagyobb veszedelmet jelent a világ egészére nézve, mint 1 millió Hiroshima. Csak az istenfélő nemzedékek tudják majd egymást kölcsönösen szeretni és tisztelni, ahogy a 148. zsoltár írja: „Diszérjétek az URat! (...) Ti ifjak a leányokkal, öregek a fiatalokkal együtt diszérjétek az UR nevét! Diszérjétek az URat!”

■ Ribár János

Igy látja a fiatalokat a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (MEVISZ) korábbi elnöke

„Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával...”
(Mt 10,35)

Jézus tanítványainak első küldésekor mondja e nehéz szavakat. Földi működésének egésze is tükrözi azt a másként gondolkodást, amit emberi szóval nonkonformizmusnak nevezünk. Fiatalok rendszerint könnyebben azonosulnak ilyen magatartással. Évek, sikerek, kudarcok, tapasztalatok taníthatnak meg a legfontosabbra: nem szabad eltéveszteni, hogy miért (sz)állunk szembe(n) apáinkkal...

A Jézust követés bátorságának meggyengülése fájdalmas következményekhez vezethet. Két évszázada a másként gondolkodók többnyire a keresztyénség nélkül, sőt gyakran éppen ellenében fogalmazták meg tételeiket. Így volt ez a felvilágosodás, a polgári majd proletár forradalmak, az avantgárd, vagy közelebből a hatvanas évek diákmozgalmai, a beat-rock nemzedék képviselőinek fellépésekor is.

A Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (MEVISZ) megalakulása 1988-ban, ilyen nézetből, kegyelmi pillanatnak volt nevezhető. A korosztály indulása egybeesett a történelem nagy

megrázkódtatásával. Megadatott átélni az önmegváltást hirdető eszmék és az azokat kipróbáló rendszerek bukását. Megadatott megtapasztalni a hamisság lelepleződését és az igazság felragyogását.

Hosszabban kellene arról írnom, hogyan, milyen eszközökkel törekedett az ifjúság új, független szövetsége egyházi életünk formálására. Felnőttén megtért, pályakezdő orvosként én akkor elsősorban annak örvendeztem, amit ma így fogalmaznék meg: végre megadatott az igazi nonkonformizmus lehetősége...

A MEVISZ életében számos jel tanúsított arról, hogy az Úristen megáldja az Őerte másként gondolkodni és tenni próbálókat. Kezdeményezések sora nőtt be mára az ifjúsági munka keretei közé (hitmanverseny, gimnáziumok országos találkozója, gyülekezetek pályáztatása, zenei táborok és kiadványok, nagycsaládok táborai).

Különösen nyilvánvalóvá vált számomra az Atyai jóindulat a Bárka szakcsoport esetében. Nem mi voltunk az események irányítói. Előzmények, szakmai háttér és anyagi források nélkül megfogalmazott elképzeléseinket hamar át- és felülírta a szeretetre, közösségre vágyakozó kicsinyek terv- (gondviselés)szerű megjelenése. Az első mozgássérült, vak, értelmi fogyatékos vagy állami gondozott gyermekekkel közös táborok elementáris hatást gyakoroltak az egészséges részt-

vevőkre is. Így mind több fiatal tanult élő igent mondani a magatehetetlenség, az elhagyatottság egyébként megválaszolatlan kérdésére, és nemet mondani az előítéletekre, a kirekesztésre.

Közel húsz év után persze más, új módszertani kérdések is jelentkeznek. Az egykori gimnazisták és egyetemisták már családosan próbálják a lángot megőrizni és továbbadni. Átélhetik, hogy a mai hétköznapiak elkerülhetetlen, de sokszor ördögi szélrohamai között ez milyen nehéz feladat. Átélhetik, hogy a polgári és a keresztyén létben megkettőződött helytállás miatt idejük, erejük, türelmük gyorsabban fogy. És átélhetik, hogy örömtelenné váló, hajszolt életükre utódaik új módon, a túlfogyasztás ultrakonform lázadásával válaszolnak. (Amit a környezeti ingeradatok, a reklám- és médiaipar professzionális módon támogat is.)

A fiúk és az apák, a lázadás és a létezés, a mindennapi és a végső kérdés feszültségét csak Jézus képes úgy megoldani, mint tanítványai elbocsátásakor:

„...aki pedig elveszti életét énertem, az megtalálja azt.”

(Mt 10,39)

Dr. Cserháti Péter

Igy látja a fiatalokat a Magyarországi Keresztyén Ifjúsági Egyesület (KIE) elnöke

Egy megértésre vágyó korosztály

N a persze, mindenki örül, ha megértik. A magányos öreg már a felé sugárzott mosolytól is földerül, mert kitüntetett figyelemben részesült – ha pár pillanatra is. A munkája és a családja közt megfeszültni készülő, ereje teljében lévő is hálás a néhány percért, mialatt végre figyel valaki az ő problémáira is. Nem így a fiatalok. Látszólag. De a látszat gyakran csal.

Mert sokszor nagyon is bizonytalanok. Most tanulják az életet. S gyakran nincs kitől. Otthon azt hallják, majd az iskola, a tanáraid... Az iskola meg csak információkkal tömi a fejüket, de a lelkükre, személyiségükre nemigen jut idő. Ott csak okítanak, de ritkán nevelnek. Hiányoznak a példaképek az életükből. Az egyértelműen pozitív hatások. Pedig szeretnének rajongani. Ott csápolnak minden koncerten, betéve tudják sztároltjaik paramétereit. Jó volna követni valamit vagy valakit, ... de a kezük oly gyakran csak a levegőt markolja. Ki mutathat nekik valami maradandót, követésre érdemeset?

Meg aztán sokszor nagyon is magabiztosak. Nekik ne magyarázzon senki.

Ők mindent mindenkinél jobban tudnak. A szülő az emberi életkor első 10-12 évében még tekintély, akire fölnéznek, s akiben percig sem kételkednek. De aztán... Jönnek az évek, amikor csak a saját tapasztalat számít. De a megszerzett ismeret még nem elegendő, hogy az ember hosszabb távon építsen rá. Ilyenkor „maradi az apám”, „fafafejű a tanárom”, és „üresfejűek” a csajok, meg „beképzelték” a srácok. Megingathatatlanok tűnő vélemények ezek. Ezért a legjobb együtt lógni a többiekkel lenni a téren vagy az utcán, és egyik bulitól a másikig élni. Mert ott a többiek is éppen ebben a világban élnek.

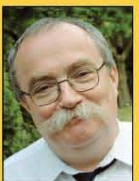
És hol van még az egyéniségük? Pedig látszólag nagyon is megtalálták már önmagukat. Csak éppen beolvadnak a nagy, szürke tömegbe. Ha mindenki hosszú hajat növeszt, ők sem maradnak ki ebből. Ha meg mindenki kopasz lesz, az elsők közt nyúlnak a borotva után. Ha a szakadt gatyá a divat, akkor azonnal jöhet az olló. Azt hiszik, ettől lesznek egyedivé, pedig éppen így állnak be a sorba a többiek közé. Falanszterfiatolok, egyformák. Pedig mennyire szeret-

nének mások lenni, önmaguk lenni! Nagy szív kell hozzájuk. Nyitott, érző szív. Határtalan befogadási készség. Idő a beszélgetéshez, egyáltalán, hogy megnyíljanak. És ez nincs meg mindenkinben, akinek fiatalokkal van dolga. Türelem, megértési készség, elfogadni akarás. Meg olyan programok, amelyek nekik és róluk szólnak. Ifjúsági munkánkat ma túlzottan is intellektuálisnak látom. Törődik-e valaki például a szakmunkástanulókkal? Ifjúsági megmozdulásainkon főként értelmiségi fiatalokat találunk. Tán éppen azért, mert nincs mondandónk a szakadtabbaknak, az elesettebbeknek.

Egy korosztály, amely örökké a generációs ellentétek ütközőpontjában van. Szídják innen, szapulják amonnan. Azok, akik egykor maguk is hosszú hajat növesztettek, és nagy nehézségek árán szereztek meg életük első Super Rifle farmerét.

És akik maguk sem vágytak többre, csak egy kis szeretetre, csipetnyi megértésre és megbecsülésre.

Lipták György

NEM VAGY EGYEDÜL

Szeretek érettségi találkozóra járni... Hát nem éppen a buli kedvéért, hanem valami másért: ott látom igazán, a többiekkel találkozáskor, hogy ugyanolyan lennék, most ötven fölött jóval én is, mint ők. Ha közben nem találkoztam volna Jézus Krisztussal... Amikor megérkezünk, mindenki vidáman fogadja a másikat, a régi becenevek röpködnek a levegőben, nagy a vidámság. Aztán eltelik fél óra, és mindenki letelepedik. Odajön hozzám az egyik volt osztálytárs, és elkezd sorolni a bajait. Majd jön a másik, s ő is a saját nyomorúsá-

gáról beszél. Jön a harmadik a megoldhatatlannak tűnő kérdéseivel... És a beszélgetések végén hazafelé hálát adok az én Uramnak. Most látom igazán, hogy hol lennék, mi lennék én is, ha negyedik gimnazista koromban nem történt volna meg egy változtatás az életemben: Jézus elhívott, és az Ő útjára léptem. Az ifjúság fontos időszak az életünkben. A nagy döntések, a komoly változtatás ideje. Eldől, hogy ki leszek a későbbiekben. A komoly, megtért hívők között kutatást végezve arra az eredményre jutottak, hogy a hívők több mint 70 %-a ifjúkorában lett hívővé. Ebből következően azt lehet mondani, hogy az ifjúság a megtérés ideje. Ezért a feljűk irányuló szolgálatot ki kell használnunk arra, hogy dönteni tudjanak a fiatalok Isten mellett. „Hogyan

tarthatja tisztán életútját az ifjú? Úgy, hogy megtartja Igét. Teljes szívből kereslek téged... Szívémben zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened. Áldott vagy te, Uram! Taníts meg rendelkezéseidre!” (Zsolt 119,9-16) „Átyám! Ifjúságomnak te vagy vezére.” (Jer 3,4)

Az ifjúkor a párválasztás ideje is. Ha előtte megtörtént a legnagyobb választás, és hitben Jézust választotta egy fiatal léte Vezetőjének, akkor minden más döntése során is vele lesz, és tanácsolja őt Istene. Nem lehet elég korán kezdeni a nevelést a párkapcsolat terén sem. Még mielőtt valamit elrontottak volna, kell tanítani őket az isteni mértékről. Arról, hogy imádkozni lehet a leendő társért; hogy tisztán kell tartani számára a testemet; hogy a testi kapcsolat, együttélés helye csak a házasságban van; arról, hogy egy valakit rendelt társul egy életre az Isten; arról, hogy csakis az Úrral és őrá

Foto: Todoroff Lázár

FÓKUSZBAN az ifjúság

figyelve lesz boldog a családi életünk. Visszagonolok egy ifjúsági csoportomra. Tanítást kaptak ezen a téren is. Sok boldog házasság kötöttetett közöttük. De az egyik esetben nem így történt. A leány hozzánk járt ifjúsági órára. Egy idő múlva félt, hogy nem kap társat. Elkezdett járni a helyi klubba, és örvendezve hozta a barátját, hogy férjhez fog menni. Aki, amint a klubozás mutatta, egy kicsit ivott is. Ebben a helyzetben én már csak tovább taníthatnám a hívő házasság lényegéről, nem szólhattam a kötéendő frigy ellen. A leány bizonygatta, hogy a fiú ömeltette meg fog változni... Az esküvő után fél évvel sírva jött hozzánk: válunk. Megkérdeztem, miért. Válasza: mert részeges a férje, és veri őt. „Látod, ahogy tanultad: aki ahol keresi a társát, olyat kap. De Istent most is kérheted, hogy hozza rendbe életed...”

Íme, a határozott döntés hiánya hova vezethet. És bár tanítást kapott fiatalon, de nem engedett neki. „Ne mondd ezt: ifjú vagyok én. Hanem menj... én veled vagyok... gondom van az én ígéremre, hogy beteljesítem azt.” (Jer 1,6-12) Az engedelmisség is nagy probléma a fiatalokban: ő, aki önálló személyiség, hogyan is vetné alá saját akaratát bárkinek! S közben nem veszi észre, hogy a saját döntésnek vélt választás a negatív szellemi hatalom, az ördög befolyása. Mert van egy jó út, és a másik az csak a hamis lehet. Az ifjaknak azt is világosan a szívükbe kell vétni, hogy szüleik iránt is van kötelességük: „Ha pedig valamely özvegyasszonynak gyermekei vagy unokái vannak... adják meg szüleiknek a viszont tartozást; mert ez szép és kedves dolog Isten előtt.” (1Tím 5,4) A családban tanulja meg az ifjú az Isten iránti enge-

delmességet és a társadalom alá- és fölérendelt viszonyaiba való beilleszkedést. És hogy van egy gondoskodó Atyja. Az ifjúság a tanulás ideje is. „A gonosz emberek és ámitók pedig még tovább mennek a rosszakban, ténylegve és másokat is megtévesztve. De te maradj meg abban, amit tanultál, és amiről meggyőződöttél, tudván, kitől tanultad; mivel gyermekesédtől ismered a szent írásokat,

amelyek bölcsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által.” (2Tím 3,13-17) A legtöbb dolgot és a legmélyebben ekkor tudjuk megjegyezni. Az ifjúkori élmények is meghatározóak lehetnek. Amit a Bibliából fiatalon megtanultunk, az – tudatosan, de tudat alatt is – előjön, és segít a világ és a hitbeli dolgok helyes értékelésében. Kétségtelenül divat lett, de ma már szükségszerű is az állandó tanulás, a folyamatos továbbképzés. De amit később nagy fáradsággal érünk el, az fiatalokban szinte magától ragad ránk. Így, ha egy fiatal hívő közösségben él, szinte magától, áldozat nélkül tesz szert a tiszta látásra és világos ítélőképességre. Arról nem is beszélve, hogy a későbbi hitre jutottak mennyire sajnálják, hogy addigi életü-

ket másként élték, és sok jó kimaradt, talán véglegesen is az életükből. Mással töltöttem volna az időt, más munkát kerestem volna, más lett volna a szórakozásom, másképp vezettettem volna a családomat, mást olvastam volna – minden más lett volna. „Bár lehetne visszahoznom / Kárba vesztett életem.” (Hallelujah 32.) Az ifjak előszeretettel választják a könnyebbik utat. Miért van az, hogy a fiatalok nagy része nem hívő? Azért, mert Isten normát állít élénk és feladatokat.

Ha az Ő útján akarunk járni, valamit tenni, vállalni, igyekezni kell. Isten nélkül pedig nincs szabály, nincs korlát, nincsenek fölvenni való feladatok, tehetem azt, ami éppen adódik... Így sodorja a pillanatot az ifjúságot. De hova! És azt hiszi, hogy ő szabad. Ha Isten világosságába kerül egy fiatal, és tapasztalja Jézus szabadítását, akkor az olyan nagy ajándék és öröm lesz számára, hogy meri, és képes lesz vállalni érte a terheket is. „Senki a te ifjúságodat meg ne vesse, hanem légy példa a hívőnek...” (1Tím 3,11-16) És ha egy fiatal kész belevetni magát egy jó ügybe, annak óriási eredménye lehet. Mert (azon túlmenően, hogy azt vállalja föl, amiben az Úr jár elötte) a fiatalnak még sok az energiája, nagy a tettekkészsége, nem fél a kudarcról, ellenfelektől, veszélytől. Hanem megy, és teljes bedobással küzd. És sok gyümölcs lesz munkájának. „Te annakokáért, én fiam, erősödjél meg a Jézus Krisztusban való kegyelmedben... amiket tőlem hallottál... azokat bízzad hív emberekre... a munkánkat terhet hordozzad, mint Jézus Krisztus jó vitése.” (2Tím 2,1-3)

■ Széll Bulcsi

FÓKUSZBAN az ifjúság

SZÉLRÓZSA

TENYEREMBE VÉSTELEK

Tíz év alatt sok új barátság, testvéri kapcsolat alakult ki a találkozókra. A legjobb az egészben, hogy itt soha nem érzed azt, hogy egyedül vagy! A Szélrózsán közösségben lehetsz más fiatalokkal, és velük együtt élheted át a közösséget Istennel is.

A szervezők igyekeznek mindenre gondolni. A fiatalok igényeinek megfelelően az áhítatok mellett koncertek, színpadi előadások, fórumbeszélgetések, játékok is lesznek!

Ha még nem voltál Szélrózsán, érdemes eljőnnöd, hogy átéld, meglásd, hogy mi, evangélikusok hogyan ünnepelünk együtt! Ha már voltál, akkor hozd magaddal az emlékeidet, ismerőseidet, és tölts ismét öt napot baráti közösségben. Mi ott várunk rád!

6. Szélrózsza 2006. július 19-23., Szolnok.

Vésd a tenyeredbe, mint ahogy Isten is a tenyérébe vésett!

Lehet, hogy még keresel valakit/valamit, ITT megtalálhatod!
Lehet, hogy már megtaláltad, ITT megerősítésre találhatsz!

Lehet, hogy kérdéseid vannak, ITT meghallgatásra találhatsz!
Lehet, hogy egyedül érzed magad, ITT sokan lehetünk együtt!

www.szelrozsatalalkozo.hu

■ Györe Balázs

A CE Szövetségek (Christian Endeavour) Világkonferenciája

2006. július 13-17-ig
Gödöllőn a Szent István egyetem területén

Információ: www.ceworld2006.hu

Jelentkezés: register@ceworld2006.hu

A Világtalálkozó megrendezésével a magyarországi és erdélyi (romániai) CE Szövetségek lettek megbízva. Tolmacsolás német, angol és magyar nyelven.

Szállásigénylést 2006. június 16-ig kell közölni

a cebeth@interware.hu címen.

További információ: kérdések, program, utazás stb. ugyanitt.

Mindenkit szeretettel vár a magyar és erdélyi szervezőbizottság ifjúsági és felnőtt tagozata.

Fotó: Todoroff László

Bár számomra nagyon mély teológiai értelme van a megtérésnek, mégis ha az egész esemény lényegét – mindazt, ami bennünk és velünk történik – próbálom megragadni, akkor legalkalmasabbnak az tűnik, ha ÉLMÉNYKÉNT írok róla. Ha valaki bibliai értelemben vett megtérésen megy át, életének egyetlen maradandó élményét szerzi. Minden más élmény, legyen az bármilyen mély, idővel elhalványul, de a megtérés élménye megmarad örökre.

A 80-as évek közepén a békéscsabai ifiben igazi ébredést élhettünk át. Persze ezt akkor nem tudtuk. Olyan természetesnek vettük, hogy szinte minden héten, minden kirándulásunkon, csendes héten, hétvégén megtért valaki! Az élményt, az igazi élményt az jelentette, hogy ezek a megtérések csak úgy történtek. Hallgattuk az igét, énekeltünk, imádkoztunk, beszélgettünk, együtt voltunk, és az Úr munkálkodott közöttünk. Senki nem érzett kényszert, nem hajtott bennünket valamilyen statisztikai cél, magától értetődő volt, hogy ahol Isten beszél, ahol Isten hív, ott születnek válaszok,

és ott bizony lesznek megtérések. Ma már sokkal tudatosabban átgondolva a húsz évvel ezelőtti történeteket világosan látom, hogy Isten semmit nem akar jobban, mint azt, hogy az emberek megtérjenek. Hogy valóságos élmény legyen számukra az élő Jézussal való találkozás. Nagyon sok értékes ismeretet szerezhetünk a Szentírásból, paléozhatjuk az értelmünket, folyamatosan építhetjük magunkat mások fölött álló erkölcsbajnokká, de ha nem hirdetjük fiataljaink számára a komoly megtérést, akkor el fogjuk veszíteni őket. Mert élmények után vágyódnak, csábítja is őket, be is csapja őket, meg is kötözi őket. A megtérés élmény. Fel- és megszabadító. Maradandó, amely ráadásul óvatossá, kritikussá tesz minden más, akár vallásos élménnyel szemben is. Meggyőződésem és tapasztalataim szerint nem kell félnünk attól, hogy fiataljainkat szelíden, de egyértelmű döntés elé állítsuk. Pontosabban úgy prédikáljunk és éljünk, hogy az szabad, felelős és világos döntésre sarkall.

Évtizedes hagyomány, hogy konfirmációnkat a nyilvános vizsga előtt egyhetes táborba visszük. Terveink szerint

megerősíteni őket. De miben? Az egyik évben vált nyilvánvalóvá számunkra, hogy az elsődleges küldetésünk feljűk az, hogy hitre hívjuk őket. Megtérésre. Hogy evangelizáljuk őket, különben elvesznek. Semmi nem tartja meg őket sem az egyházban, sem az életben. Sokszor azt gondoljuk, hogy fiataljaink számára extra programok kellenek, amelyek felkeltik az érdeklődésüket, ébren tartják a figyelmüket, odacsallják őket valahogy hozzánk: zene, játék, sport és a végén függelék-ként egy áhítat. Így fordítva ülünk a lóra. Szerintem a fiatalok tőlünk azt várják, hogy legyünk egyértelműek. Mondjuk ki: azt szeretnénk, az szívünk minden vágya, hogy megtérjenek. Hogy átéljék a legnagyobb élményt, a megtérést, amit Pál apostol így írt le: „Megragadtam a Krisztust!” Magam a legelőbbet éppen ezekből az egyszerű, sokszor eseten, de mégis őszinte biznyságtételekből épülök.

■ Verasztó János

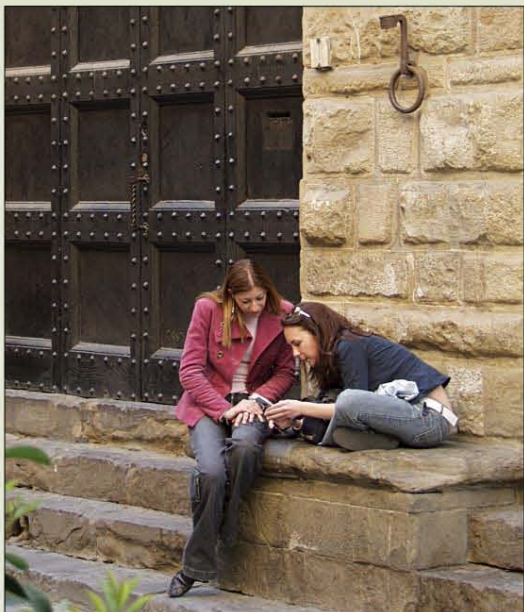

Foto: Szeverényi János

APOKRIF ZSOLTÁR – VÁLASZTÁSOK UTÁN

Tekintetem az óriásplakátokra emelem, szemeimmel a politikai hírdetéseket fürkészem. Honnan jön segítségem, és ki lesz, aki jobbját nyújtja felém?

Talán egy párt vezetője, aki plakátról mosolyog rám? Esetleg politikus, akinek hízelgő szava szól hozzám? Nem csalárdság bújik-e meg a megemelt szociális juttatások ígérete mögött, és az adók csökkentésének édes szavai után tényleg több pénz marad-e a zsebemben? Uram, bárcsak számon kérné minden szavát annak, aki hazudik, és aki ellenfeléről valótlant állít!

Én tudom, hogy igazi segítségem az Úrtól jön. Erőt ad azoknak, akik az Ő útjain járnak, és az Ő ígétjét hallják. Lélekben és igazságban kelnek útra, és útközben egymást is megtalálják. Szívük tiszta lesz, és a sérelmeket örökre elfelejtik. Örömeiket az Úr útján és az Ő gyülekezetében lelik. Lehajolnak az elesetthez, de a fennhéjázóknak is szeretettel felelnek. Méltósággal viselik, ha megbántják vagy kigúnyolják őket, mert tekintetük nem földi uralkodókön nyugszik. Életük az Úr áldásával telik meg.

■ kifeje

■ kifeje

KEDVES FIATALOK!

Örülünk, sőt köszönjük, hogy közöttünk vagytok! Sok megbeszélőnivalónk van. Igazából mi vagyunk a hibásak, mert már rég nem voltunk kíváncsiak rátok. Egyszerűen azt hittük, hogy mindent jobban tudunk nálatok, mert hát mi vagyunk az idősebbek. Mi mindig arra akartunk rábírn benneteket, hogy ti igazodjatok hozzánk, és az egyház olyan legyen, mint amilyenek mi szoktuk meg. Csak az érdekelt bennünket, hogy olyan maradjon a zene, amilyen mindig is volt. Hogy olyanok legyenek az egyházi alkalmak, mint amilyeneken mi is felnőttrünk. Gyakran hiányzott belőlünk a lendület, és ha őszintén kérdeztetek, sokszor csak üres frázisokra futotta. Fontosabbnak tartottuk a külsőségeket, mint az igazi tartalmat. Az evangéliumi szeretet helyett hűvösséget kaptatok tőlünk. Önfeláldozás helyett okoskodtunk. Azt hittük, hogy az egyház egyenlő a mi szokásainkkal, pedig Jézus nem ezt tanította nekünk sem. Csak akkor nem voltunk lagymatagok, amikor ellenálltunk a változásnak. Pedig ha belegondolunk, talán pont ezek miatt hagyták ott az egyházat sokan a mi kortársaink közül is. Bocsánatot kérünk tőletek.

Ezen túl mindennek másképp kell lennie! Segítsetek nekünk, és mondjátok el a hibáinkat! Induljunk együtt, talán van még remény!

■ kifeje

■ kifeje

KERESZTYÉN SZEMMEL – A POLITIKA

Túl vagyunk az országgyűlési választásokon. Érdekek, érvek, indulatok csatazaja azonban nem űlt el. Nem csak a csapból folyik a politika, hanem családban, munkahelyen, sőt még a gyülekezetben is napi téma. Egyik emberi gyarlóságunk, hogy könnyen esünk ama bizonyos ló egyik vagy másik oldalára. Gyakran halljuk: az egyház ne politizáljon, csak prédikáljon. De legalább ilyen gyakran szembesülünk napi politikai érdekek mögé beállva menetelő, egyháznak mondott állásfoglalásokkal és azok szószólóival. Haladni pedig csak a lovon ülve lehet: akár balra, akár jobbra a lótól a porban üldögélés, a porhintés marad... Keresztyén szemszögből tájékozódva néhány támpontot gondoljunk át!

1. A politika a maga igazi értelmében nem áll távol Krisztus népétől, sőt! Nem elzárkózó szerzetesi életformára, hanem a más hitűekkel való konstruktív együttélésre hív és küld minket Urunk. A politika lényegében a polisz, a város, a közösség javára és érdekében történő cselekvés. Kiindulópontunk legyen Jeremiás próféta biztatása Isten népéhez, mely fogságban élt:

„Fáradozzatok annak a városnak békességén, ahová fogságba vitettek benneteket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak békességétől függ a ti békességetek is!” (Jer 29,7) Természetesen szűkebb környezetünk határain túl, az egész általunk ismert és felfogható teremtett világ (fizikai és lelki környezetünk) felé is szól küldetésünk: „Az ÚR a föld és ami betölti, a földkerekség és a rajta lakók.” (Zsolt 24,1) Isten saját képére és hasonlatosságára teremtett minket, tehát az egész teremtettség felé képviselői vagyunk az Ő gondviselő és sosem öncélú, rövid távon gondolkodó szeretetének.

2. Alaposan végiggondolva látjuk, hogy józan ésszel és emberi humánumból fakadó jóakarattal mindaz belátható és vállalható, ami a kisebb-nagyobb közösségek javát és épülését szolgálja. Munka, otthon, család, szolidaritás, hazafiság, nemzet – igazi értékek, de nem csak a keresztyén ember szemében lehetnek azok! 3. A fentiekből következik, hogy a mindenkori kormányzatnak nem feladata, hogy keresztyén legyen. A hivatása és feladata nem több és nem kevesebb,

mint hogy az Istentől kapott józan emberi ész és a becsület mérlegén ne találatosson könnyűnek. Természetesen a mindenkori kormányzatban jó, ha vannak keresztyének, akik soként és kovászként képviselik azt a több igazságot, ami túl van a humánus és becsület emberi lehetőségein. Ez a több igazság pedig az önmegtartózkodás és kereszthordozás, a reménység híján is reménység, a jelen síkjában történő események Isten tervének és ígéretének dimenzióiban látása és láttatása. Ezzel a látással érthető, amit Pál apostol így írt: „Minden lélek engedelmeskedjék a felettes hatalmaknak, mert nincs hatalom másról, mint Istentől, ami hatalom pedig van, az az Istentől rendeltetett.” (Róm 13,1) Nincs világi hatalom Isten tudtán és akaratán kívül. Van azonban egy választóvonal, amit nem léphetünk át az engedelmeskedésben: ha Isten életet teremtő, gondviselő, kiteljesítő szándéka ellenében dönt a hatalom, ellene kell mondanunk!

4. Nagyon vigyáznunk kell arra, nehogy az elköteleződést lekötöttség kövesse! Az egyháztörténet számos figyelmeztető példával szolgál erre. Bármely politikai párt iránti elköteleződés az ezért kapott jutalom lekötöttségévé rehet.

5. Szintén az egyháztörténet sorolja a példákat arra, hogy az egyház eltiprására tett kísérlet valójában kisebb veszélyt jelentett, mint az egyház felhasználása és kihasználása önző politikai célok érdekében. Gondoljunk az úgynevezett konstantinuszi fordulatra és következményeire: az egyház az evangélium ereje helyett gyakran gaz-

dasági, politikai és katonai hatalom erejével élt.

6. Nem attól keresztyén egy értékrend és annak szószólója, hogy annak mondja magát. Jézus figyelmeztet minket: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyi Atyám akaratát.” (Mt 7,21) A keresztyén értékek díszletként használása, emberi törekvések Krisztussal való igazoltatási kísérlete nem egyéb, mint istenkáromlás.

7. Mindazt jó szívet és lelkiismerettel föl-vállalhatja a keresztyén ember – sőt meg is kell tennie –, ami valóban építi, erősíti lélekben és létszámban mindazokat a közösségeket, amelyek Isten ajándékai. Mindenek előtt a családra és a gyülekezetre figyeljünk! De mindannak ellene kell mondanunk, ami kontraproduktív és destruktív, tehát lélekszámbeli fogyást és leépülést eredményez.

Semmiképpen ne veszítsük szem elől, hogy Isten már mindannyiunkkal kapcsolatban voksolt! Pártállástól függetlenül mindazok neve mellé odatette a keresztest – saját keresztyét! –, akik Krisztus és nem a maguk módján hisznek a mennyi Atyában. Nem olyan gyenge az Egyház Ura, hogy ne tudná megtartani egyházát bármilyen nehézségek között is! Olykor éppen a nehézségek rostáját adja, hogy kiderüljön: ki lakik igazán a szívünkben.

■ Kőrösi László

FIATALON A PÜSPÖKI SZÉKBEN

Generációváltásnak vagyunk tanúi az egyházvezetésben: fiatal püspököt iktattak be szolgálatába a közelmúltban dr. Fabiny Tamás teológiai professzor személyében. MEVISZ-alapító tagként, majd élénk ifjúsági életet szervező lelkészként, s nem utolsósorban a teológián a hallgatók oktatása-nevelése során folyamatosan az ifjúsággal foglalkozik az amúgy háromgyermekes édesapa. Otthonosan mozog tehát ebben a közegben, s lévén maga is fiatal, könnyen szót is ért velük.

Mi fogta meg Önt fiatal korban – nem is kell túl messzire visszamennünk az időben –, mi vonzotta az egyházba, a gyülekezetbe?

Papgyerekként természetes elvárás volt, hogy templomba járjak, aminek persze egy kisgyerek nem mindig örül... Arra emlékszem, hogy gyerekfejjel memorizáltam: az istentisztelet egy olyan esemény, amelyen háromszor kell felállni, és a harmadik az már jó, mert mindjárt vége lesz. (Hiszekegy, szószéki íge, ároni áldás.) A konfirmáció, őszintén szólva, bármennyire is intellektuális élmény volt, és becsülettel végigtanultam, de elemi erővel mégsem hatott rám. Ami viszont nagyon megragadó volt, a papgyerek-találkozók. Akkortájt, 1980. előtt nem volt szabad országos konferenciákat, ifjúsági táborokat szervezni, ezért a szüleink arra törekedtek, hogy ún. papgyerek-találkozók ürügyén hozzák össze a lelkészgyerekeket. Nagyon nagy élményt nyújtottak ezek a kis konferenciák, sok játékkal, énekkel, focizással, kirándulással. Ott, hazai pályán nem éreztük magunkon a stigmát, hogy „a papgyereknek az apja az valami furcsa szerzet”, és senki nem nevetett ki bennünket. De hadd említsek még két emléket: a 70-es évek közepén a Budavárban nagyon jó ifjúsági alkalmak voltak az akkor segédlelkészként ott szolgáló Gáncs Péter vezetésével. Óriási pest-

Fotók: Horváth-Begyi Oliver

budai gyűjtőhely lett, színes, dinamikus, életrevaló közösség, 40-50-en is voltunk alkalmanként, remek vendéglőadókkal. Még olyasmit is mert csinálni, hogy házibulira vitte a keresztyén fiatalokat, ahol táncoltunk is. A másik pedig, hogy 16-17 évesen nyaranként a Kapernaumba jártam, ugyanis Hernád Tibor bácsi odagyűjtötte a fiatalokat, teológusokat (Hafót, Bence Imsit stb.) konyhamalacnak. Heteken át egy poros padlásszobában laktunk, segítettünk a konyhán, részt vettünk az áhítatokon, és borzasztó jól éreztük magunkat. (Utódja, Foltin Brúnó mint fiatal, gitározó, vagány lelkész nagyon imponált nekem.) Közösségélményt és nagyon jó lelkészképet kaptam általuk. **Sorozatosan élményeket említett az imént. Lehet, hogy ez lenne a kulcsfogalom?**

Biztos, hogy nem intellektuálisan kell

megszólítani a fiatalokat, s ezért is van kicsi fenntartásom a konfirmációval kapcsolatban: a felkészítő oktatás ugyanis többnyire egy tölcser a fejbe, és azt a jó értelemben vett élményt kevésbé adjuk meg. Tény azonban, az élménynek is megvan a veszélye, ha elsőlyesedik és bulizássá válik, de az, hogy jól érezze magát valaki testestül-lelkestül egy közösségben, barátokra találjon, ahol a fejébe is, a szívébe is kap valamit: hát ilyet kellene megadni. Kulcsfigura a vezető, akire fel tud nézni a fiatal, ha ő jó fej, általa az egyházat is megszeretheti, s a közösség is meghatározó: ti. talál-e barátokra?

Generációváltásnak vagyunk tanúi az egyházi vezetésben. Mi lehet az üzenete ennek a fiatalításnak mind befelé, az egyház felé, mind a külvilág felé?

Azt vallom, hogy a kor, a fiatalság nem

érdem, hanem állapot. Az viszont nem feltétlenül igaz, hogy egy fiatalabb ember jobban szót tud érteni a fiatalokkal – ezt pl. itt a teológián látom! Sok teológus, segédlelkész menekül az ifjúsági munkától, inkább idősebbekkel kíván foglalkozni. Könnyebb és hálásabb, mert nem kerül olyan provokatív helyzetbe, mint a kortársai között, kevesebb a kudarc esélye. A generációváltásra viszont, ezt teljesen egészséges folyamattal tartom, persze jól kell élni a lehetőséggel – csupán attól, hogy fiatalabb az egyházvezetés, még nem lesznek jobb ifjúsági alkalmak... Fontosnak tartom, hogy motiváljuk a gyülekezeteket, hogy legyen nívós ifjúsági munka. **Püspökként vajon bővültek vagy szűkültek a lehetőségei a fiatalok közötti evangélizációt, missziót tekintve? Például farmerben, pólóban leülhet-e a püspök a Diákszigeten egy kötetlen beszélgetésre?**

Ha hívnak, biztosan! Nem jelentett külső köntöst eddig sem az, hogy lelkész vagy teológiai tanár voltam, s ezután sem fog: a modorosság visszautíthat. Örömmel részt vállalom evangélizáló, missziói alkalmakban, és jönnek is hívások, nem protokollárisan, ami nagyon fontos. Ide lenne jó eljutni, hogy ne protokollból hívjanak meg egy püspököt előadásra, igehirdetésre, hanem egyfajta belső tekintélyből fakadóan.

Mit ért egyébként misszió, evangélizáció? Hol lát kitérés pontot 2006-ban a MEE-ben?

A székfoglalásban ezt úgy próbáltam megfogalmazni, hogy amire véleményem szerint a legnagyobb szükség van, az a beszélgető egyház. Nem hiszem, hogy

a misszió, evangélizáció ma is úgy működhetne, mint a régi, klasszikus módszer szerint: hogy kiállt egy nagy hatású igehirdető, és dörgedelmes prédikációt tartott, vagy éppen könnyeket fakasztott. Beszélgetéssel tudjuk az embereket evangélizálni, mert hiszem, hogy erre van igényük. A nagy kinyilatkoztatásoktól sokan már idegenkednek, ebből elégük van. Gondoljunk bele: a politikuskok is kinyilatkoztatnak, a reklámok is lerohanják, lehangerelek őket, pedig a lelkeken nem szabad erőszakot gyakorolni, ez nem rokonszenves! Akkor érünk el célt – és ez a módszer ráadásul igazán jézusi! –, ha beszélgetünk, ha meghallgatjuk a kérdéseiket. Egy klasszikus graffitit hadd idézzek: *Jézus a válasz* – így szólt a felirat egy evangélizáción. Valaki odaírta fölé: *Jó, jó, de mi a kérdés?* Engedjük a fiatalokat is kérdezni a beszélgető egyházmodellben, mielőtt megadjuk a választ. Ezt szeretném megvalósítani, s az elmúlt pár hónapban gyakorlom is. A kitérés pontot illetően számolnunk kell azzal, hogy ma az emberek többsége a választól elidegenedve él. Erős a szekularizáció még a templomos rétegnél is, egy elég kemény ateizmus falát kell áttörni. Jó esetben van egy felszínes érdeklődés, de igen intenzív kereső munkával, sok leleménnyel kell őket elérni, hogy ez a passzivitás megváltozzon.

Mit tegyünk, hogy kérdezzenek minket?

Legyünk jelen az emberek életében, és ne csak vasárnap, hanem a hétköznapi napokban is. A lelkész legyen ott az iskolában, a foci pályán, a közértben, a villamoson; ne automatizálódjon; ne a szolgálati kocsi zárra végezze a

munkáját. Tudatosan kell keresni az érintkezési felületet az emberekkel, a fiatalokkal. Siófoki lelkészként ezt meg tudtam tenni, számtalanszor beültünk beszélgetni egy kólára azokkal is, akik nem voltak iftagjaink. Nem elég passzívan várni, hogy ők jöjjenek, kiplakátolni, meghirdetni stb., hanem elébük kell menni! Élünk bátran az új médiu-

mokkal is, közvetlenül, megszólító módon. **Végezetül, Püspök úr, mint MEVISZ-alapító tag, kérem, üzenjen a fiataloknak!** Boldog vagyok, hogy élhettem abban a korban, 1988-ban, amikor kimondottan ellenszélben, a tiltás mezsgyéjén jártunk a MEVISZ megalakulásakor. Mert mindegyütt együtt lelkesítő, mámorító, várakozással teli idők voltak; pártok szerveződtek, egyházi mozgalmak, civil egyesületek bontottak zászlót. Hitvallásos időben szerkeszthettem az *Evangélikus Élet* ifjúsági rovatát is. A *Nézz föl!*-ben és az *Ajtórénsznyi szőlő*-ben is ebből a korból kívántam élményeket rögzíteni. Azt kívánom, hogy ki-ki át tudja élni ezt a fajta lendületet, és érezze, egy kicsit általa, általunk is formálódik a történelem. Ezt a lendületet, mámort, összefogást, mi-tudatát kívánom a fiataloknak, a Szélszóra valamennyi résztvevőjének. ■ **Kóháti Dóra**

A HITVALLÓ EVANGELIKÁLOK SZÖVETSÉ- GÉNEK CAMBRIDGE-I DEKLARÁCIÓJA

1996. ÁPRILIS 20.

Korunk evanglikál egyházainak gondolkodásmódját a korszellem és nem Krisztus lelkiülete vezeti. Mi evanglikálok felszólítjuk magunkat ebből a bűnből való megterésre, és a történelmi keresztény hit visszaállítására.

A szavak jelentése változik a történelem során, ez történt az evanglikál szóval is. A múltban ez a szó jelölte a különféle egyházi hagyományokkal rendelkező keresztények egységét. A történelmi evanglikalizmus hitvalló volt, vagyis magába foglalta a kereszténység alaptanításait, amelyeket az egyház ökumenikus zsinatai fogalmaztak meg. Másfelől az evanglikálok közös öröksége volt a XVI. századi reformáció összes sola tétele.

A reformáció fénye mára már elhomályosult, ennek pedig az lett a következménye, hogy az evanglikál szó annyira inkluzív lett, hogy gyakorlatilag elvesztette a jelentőségét. Szembe kell néznünk azzal a veszéllyel, hogy elveszítjük a századok során elért egységünket. E krízis és Krisztus, az ő evangéliuma és egyháza iránt érzett szeretetünk késztet arra, hogy megújítsuk elkötelezettségünket a reformáció és a történelmi evanglikalizmus alaptanításai iránt. Nem hagyományaink betöltött szerepük miatt teszünk hitet ezek mellett az igazságok mellett, hanem azért, mert hisszük, hogy ezek alkotják a Biblia központi tanításait.

Sola Scriptura: a tekintély csorbulása

Az egyházi élet egyedüli tévedhetetlen regulája a Szentírás, amelyet mára megfosztott tekintélytől az evanglikál egyház. Valójában már sokkal inkább a kultúra határozza meg az egyház életét: Isten igéjének tekintélye eltorpúl a terapeutikus technikák, marketing stratégiák és a szórakoztatóipar felfogása mellett, amikor arról van szó, hogy mit akarjon az egyház, miként működjen, és mit kínáljon az embereknek. A lelképásztorok nem gyakorolják jogos felügyelőiüket az imádság felett, ideértve az énekek tartalmát is. Amint a Biblia tekintélye gyakorlatilag elve-

szett, és vele együtt igazságai is a keresztényen lelkiismeretből, és ahogy a tanításai elvesztették jelentőségüket, úgy vesztette el fokozatosan az egyház a maga integritását, erkölcsi tekintélyt és irányát.

Ahelyt, hogy a fogyasztók igényeinek megfelelően változtatjuk a hitet, inkább Isten törvényét, amely az igaz élet egyetlen mércéje, és az evangéliumot, amely a megváltó igazság egyetlen igéje, kellene hirdetnünk. A Biblia igazsága nélkülözhetetlen eszköze az egyház gondolkodásának, gondoskodásának és fegyelmzésének.

A Szentírás ébreszt rá bennünket valódi igényeinkre a láthatókon túl, és szabadít meg attól a torzképtől, amit a tömegkultúra hamis imázsai, kliséi, ígéretei és értékrendje láttatnak. Kizárólag Isten igazságának a fényében érthetjük meg, kik is vagyunk, és láthatjuk meg, miként gondoskodik Isten a szükségleteinkről. Ezért kell a Bibliát tanítani és prédikálni az egyházban. Amikor pedig a lelkész prédikál, akkor a Bibliát és annak tanítását kell bemutatnia, és nem saját véleményéről vagy valami más divatos nézetről beszélni. Nem érhetjük be kevesebbrel, mint amit Isten adott. A Szentléleknek az egyén által megtapasztalt munkáját nem lehet függetleníteni a Szentírásról. A Szentlélek nem szól a Szentírásról idegen módokon. A Szentírásról kívül nincs más forrásunk, amiből megismerhetjük volna Isten Krisztusban közölt kegyelmét. A bibliai íge, és nem a lelki élmény, az igazság mércéje.

1. tétel: Sola Scriptura

Újra megerősítjük, hogy a tévedhetetlen Szentírás az írott isteni kinyilatkoztatás egyetlen forrása, aminek egyedül van joga a lelkiismeret megkörtöni. Egyedül a Biblia tanít bennünket mindarra, amire szükségünk van a bűnből való megváltásra, és a Biblia az egyetlen mérce, amelyen megítélhetők a keresztény viselkedése. Tagadjuk, hogy bármilyen hitvallás, zsinat vagy egyén megkötheti a keresztény lelkiismeretét, és hogy a Szentlélek a Bibliától függetlenül vagy azzal ellenté-

sen szólna, vagy hogy bármilyen egyéni spirituális élmény valaha is a kinyilatkoztatás eszköze lehetne.

Solus Christus: A Krisztusközpontú hit csorbulása

Amilyen mértékben szekularizálódik az evanglikál hit, ugyanolyan mértékben homályosodik el jelentőségét kultúránk érkei. Ennek eredménye a teljes értékvesztés, a liberális individualizmus és mindenféle pótszer: a szentség helyett teljesség, a megtérés helyett gyógyulás, az igazság helyett intuíció, a hit helyett érzés, a gondviselés helyett véletlen és a kitartó reménység helyett azonnali jutalmazás. Krisztus és az ő keresztje elmozdult látásunk középpontjából.

2. tétel: Solus Christus

Újra megerősítjük, hogy megváltásunkat kizárólag a történelmi Krisztus végezte el közvetítői munkája által. Az ő büntelen élete és helyettes áldozata egyedül elég ahhoz, hogy megigazuljunk, és megbékéljünk az Atyával. Tagadjuk, hogy az evangélium hirdetése volna az, amikor nem hirdetik Krisztus helyettes áldozatát, és nem állnak ki Krisztus tettei és a belé vetett hit mellett.

Sola gratia: az evangélium csorbulása

Az emberi képességbe vetett indokolatlan bizalom a bukott emberi természet egész vadhajítása. Ez a hamis bizalom járja át az evanglikál világot: az önbecsülés evangéliumától a csodálatos gyógyulást és anyagi jólétet hirdető evangéliumig; azoktól, akik az evangéliumot eladható áruvá, a bűnösöket pedig vásárlókká degradálták, egészen azokig, akik csupán azért tartják igaznak az evangéliumot, mert működik. Ez pedig elnémitja a megigazulás tanát, függetlenül attól, hogy mi egyházaink hivatalos meggyőződése.

Istennek Krisztusban közölt kegyelme a megváltásnak nem pusztán szükséges, hanem egyetlen elégséges oka. Valljuk, hogy az emberek lelkiileg halottan születnek, és képtelenek még arra is, hogy együttműködjenek az újjászülő kegyelemmel.

3. tétel: Sola gratia

Újra megerősítjük, hogy a megváltásban Isten haragjától menekülünk meg, de kizárólag az ő kegyelme által. A Szentlélek természetfeletti munkája visz bennünket Krisztushoz azáltal, hogy feloldoz bűneink kötelekéből, és feltámaszt bennünket a lelki halálból a lelki életre.

Tagadjuk, hogy a megváltás bármilyen értelemben is emberi erőfeszítés lenne. Önmagukban az emberi módszerek, technikák vagy stratégiák nem képesek elvégezni ezt az átalakulást. A hit nem az újja nem született emberi természet gyömlöcsé.

Sola fide: a fő hitcikkely csorbulása

Megigazulás egyedül kegyelem által, egyedül hit által, egyedül Krisztus által. Ezen a hitcikkelyen áll vagy bukik az egyház – mégis sok, magát evanglikálnak mondó előjáró, tudós és lelkész hagyja figyelmen kívül, torzítja el vagy akár tagadja. Bár a bukott emberi természet mindig is visszahőköl, amikor fel kellett volna ismernie, mennyire szüksége van Krisztus megváltó feddhetetlenségére, a modernség tovább szította a biblikus evangélium felé megnyilvánuló elégedetlenség tüzét. Mi pedig hagytuk, hogy ez az elégedetlenség határozza meg szolgálatunk természetét és prédikációnk tartalmát. Sok egyháznövekedési mozgalom tesz egyenlőséget a padsorokban ülők szociológiai értelmezése és a hirdetett bibliai igazság közé, amikor az evangélium sikerességéről gondolkodik. Ez pedig azt eredményezi, hogy a teológiai igazságok gyakran köszönő viszonyban sincsenek az elhangzó szolgálattal. A sok egyházban felbukkanó üzleti szemlélet még tovább lép, mert kiradírozza a bibliai íge és a világ közti különbséget, megfosztja Krisztus keresztjét a maga botrányától, és a keresztény hitet olyan szabályokra és módszerekre redukálja, amelyek biztos sikert garantálnak a világi cégeknek. Ahelyett, hogy a kereszt evangéliumában hinnének az emberek, ezek a mozgalmak gyakorlatilag megfosztják jelentésétől. Nincs más evangélium azon kívül, hogy Krisztus lépett a mi helyünkre, ahol is Isten ráruházta bűneinket, ránk pedig az ő feddhetetlenségét. Mivel ő hordozta büntetésünket, mi most már kegyelemben járunk, mint akiknek bűne örökre megbocsátott, és mint Isten elfogadott és befogadott gyermekei. Nincs más alapja annak, hogy Isten elfogad min-

ket, csak Krisztus megváltó munkája: sem hazafiasságunk, sem egyházhűségünk, sem erkölcsiösségünk.

4. tétel: Sola fide

Újra megerősítjük, hogy megigazulás egyedül kegyelem által, egyedül hit által, egyedül Krisztus által és miatt van. A megigazulásban Krisztus feddhetetlensége nekünk tulajdoníthat mint Isten tökéletes igazságának egyetlen lehetséges kielégítése.

Tagadjuk, hogy a megigazulás bármely bennünk található érdemen vagy azon alapulna, hogy Krisztus feddhetetlensége valahogy átszivárogná belénk; tagadjuk továbbá, hogy bármely, magát egyháznak tartó szervezet jogosan tartana igényt erre a névre, ha tagadja vagy elítéli a sola fidét.

Soli Deo gloria: Istenközpontú imádásunk csorbulása

Bármikor, amikor az egyházban elvesztett a biblikus tekintély, vagy Krisztust eltávolították, vagy az evangéliumot eltorzították, vagy a hitet kicsavarták, az mindig egy okra vezethető vissza: a saját érdekeink fölülírják Istenét, és az ő munkáját a mi módsze-reinkkel végezzük el. Szomorúságra ad okot, hogy Isten elvesztette központi szerepét korunk egyházának életében. Ez a veszteség alakítja át imádásunkat szórakozássá, az evangélium hirdetését üzleteléssé, a hitet technikává, és már nem cselekszünk jót, hanem beérjük azzal, hogy jónak érezzük magunkat, és a hűséget is felváltja a sikeresség. Mindez odavezet, hogy Isten, Krisztus és a Biblia már alig jelent valamit, és elveszíti jelentőségét számunkra.

Isten nem azért van, hogy kielégítse emberi ambícióinkat, vágyainkat és a fogyasztás iránti étvágyunkat vagy saját egyéni lelki érdeklődésünket. Amikor imádkozunk, Istenre kell inkább összpontosítanunk, mintsem a saját vágyaink kielégítésére. Isten mindenható az imádságban, mi viszont nem. Ezért kell inkább Isten országát keresnünk, és nem a mi birodalmunkat, népszerűségünket vagy sikerünket.

5. tétel: Soli Deo gloria

Újra megerősítjük, hogy mivel a megváltás Istené, és mert Isten végezte el, ezért Istené a dicsőség, és nekünk mindig őt kell dicsőítenünk. Egész életünket Isten színe előtt kell élnünk, Isten tekintélye alatt és egyedül az ő dicsőségére. Tagadjuk, hogy helyesen dicsőítjük Isten, ha imádásunk összekeveredik a szórakozással, ha akár a törvényt, akár az evangéliumot elha-

nyagoljuk igehirdetéseinkben, vagy ha megengedjük, hogy az önfejlesztés, önértékelés vagy vágyaink kielégítése az evangélium alternatívája legyen.

Felhívás bűnbánatra és reformációra

Élesen szembenáll egymással az evanglikál egyház múltbeli hűsége és jelenkori hűtlensége. Századunk korábbi éveiben az evanglikál egyházak jelentős missziós vállalkozásba fogtak, és sok vallásos intézményt hoztak létre a Biblia igazsága és Krisztus országa ügyének szolgálatára. Ebben az időben a kereszténynek viselkedése és elvárásai még jól láthatóan eltértek a világtól, amit ma már nem mondhatunk el róla. A jelenkor evanglikáljai elvesztették a Biblia iránti hűségüket, erkölcsi irányítójukat és missziós lelkesedésüket. Megbánjuk világiaságunkat. Hagytuk, hogy befolyásoljanak minket a szekuláris kultúra úgynevezett evangéliumai – amelyek nem az evangéliumok. Meggyöngyítettük az egyházat, amikor nem voltunk őszinte bűnbánók, amikor vakok voltunk saját bűneinkre, amelyeket pedig olyan világosan látunk másokban, és akkor is, amikor megbocsáthatatlan módon nem a megfelelő módon hirdettük másoknak Isten megváltó munkáját Jézus Krisztusban. Őszintén beismerjük tévedésünket, hogy hagytunk olyan evanglikálok tanítani, akik eltértek Isten igéjétől azokon a pontokon, amelyeket ebben a deklarációban megfogalmaztunk. Ide soroljuk azokat, akik azt hirdetik, hogy reménykedhetünk az örök életben a Jézus Krisztusba vetett kizárólagos hit nélkül is; akik azt állítják, hogy akik megverik Krisztust ebben az életben, azok csupán megsemmisülnek, és nem kell elszenvedniük Isten ítéletét, az örök kárhozatot; és kik azt állítják: az evanglikálok, a római katolikusok egyek Jézus Krisztusban, még akkor is, ha nem hisznek a megigazulás bibliai tanításában. A hitvalló evanglikálok szövetsége arra kér minden keresztényt, fontolja meg ennek a deklarációnak az elfogadását az egyházban: az imádságban, a szolgálatban, az irányelvekben, az életben és az evangelizálásban! Krisztus nevében. Ámen.

■ Fordította: ifj. dr. Fabinyi Tibor

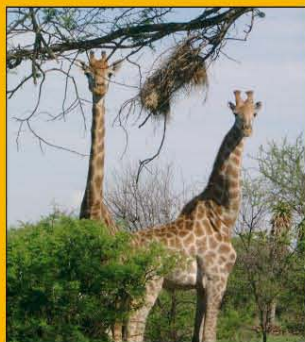

HÁLA AZ ESŐÉRT

ivóhelyekre. Az utolsó nedves rögöt is lenyalogatták, míg végül az is csonttá száradt. Majd megkezdődött az elhullásuk; februárban az utak mentén a földet szinte elborították a frissen vagy korábban elpusztult állatok tetemei. Tehenek, kecskék, zebrák, antilopok és más növényevők büzlő maradványai heverték szanaszét. Döbbenetes volt a látvány. Még csak február volt, az esők pedig március vége előtt nem várhatók. Rémisztőnek tűnt, hogy még több mint egy hónapot kell kibírni.

A helyi egyházak, jómódú emberek és a kenyai cégek gyűjtőakciókat szerveztek. A lehetőségekhez képest a mi gyülekezetünk is segített: tartós élelmiszert szállítottunk a legszegényebb vidékekre. A világ számos országába eljutott a kelet-afrikai aszály híre, s sokan reagáltak adományok, élelmiszer-szállítmányok küldésével. Én az

Evangélikus Külmissziói Egyesület február végi közgyűlésére küldtem tudósítást a helyzetről, kérve a kitartó imádságot azért, hogy könyörüljön meg Isten az embereken és az állatokon, s nyíljanak meg az ég csatornái. Akik halottak a csapásról, a közgyűlésen együtt, aztán otthon, egyéni cse-

dességükben imádkoztak az esőért. És másnap, február 26-án, vasárnap dél-

után, egy hónappal az esős évszak kezdete előtt óriási, sötét felhők gyülekeztek Nairobi fölött. Hitetlenkedve, de reménykedve leste mindenki, hogy jut-e belőlük a földre is. Aztán óriási cseppekben eleredt az eső, több órán át zúdult a városra az égi áldás. A következő napokban az egész ország területén voltak záporok. Az emberek boldogan kezdtek a vetéshez, az állatok önfeledten ropogtatták a friss, varázsütésre kisarjadt füvet. A folyók megeredtek, pocsolják csillogtak a napfényben, és a madarak harsányan hirdették, hogy ismét az élet győzött. S most, mikor az esőzések ideje van, gazdagon jut az országnak az éltető vízből, teremnek a földek, csordultig telnek a víztározók.

Sokan imádkoztak az aszály elmúlásáért Kenyában és világszerte. Eljutott Istenhez a magyar evangélikus testvérek fohása is.

■ *Bálintné Kis Beáta – Nairobi-Budapest*
A szerző Zimbabweban és Pápua Új-Guineában szolgált misszionárius férje, dr. Bálint Zoltán élelmérnök mellett. Ma – Zoltán ENSZ-megbízottja révén – Kenyában, Naiboroban élnek.

Aki többet szeretne tudni Afrikáról, annak sok szeretettel ajánljuk külmissziói konferenciánkat, amelyen egy egész napot szánunk a fekete kontinens bemutatásának, az érte való könyörgésnek. Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődőt idei alkalomunkra, melynek témája:

A változó világban a Változtatlanról „Változik, pusztul minden körülöm. / Te, ki nem változol, maradj velem!” (EÉ 12,12)

Időpontja: 2006. július 9-12.
Helyszíne: Béthel Missziói Otthon, Piliscsaba

Előadást tartanak:

Reinhard Hansen, a Bajor Missziói Intézet Afrika-referense a változó fekete kontinensről;

Závody Emese, az önkéntes diakóniai év koordinátora és a hazánkban szolgáló külföldi fiatalok Magyarországról mint missziói területről;

Gitta József Afrikában szolgált méhészmissonárius az élményeiről;

Pintér Károly nyugalmazott lelkész a változatos világvallások és a kereszténység kapcsolatáról.
Igehirdetéssel szolgál:
Itrész János elnök-püspök
Deme Dávid nagykanizsai lelkész
Horváth-Hegyi Olivér püspöki titkár

A felnőttek konferenciájával párhuzamosan külmissziói táborot tartunk gyermekeknek. Jelentkezni és további információt kérni a következő telefonszámon, illetve címen lehet: Bence Ágnes, 20/588-6443 (egyházi mobil); EKME, 1085 Budapest, Üllői út 24.

Evangelikus rádióadások a nap 24 órájában!

Az elmúlt hónapokban rekordlátogatottságot ért el internetes portálunk, a <http://misszio.lutheran.hu>. Úgy tűnik, nemcsak a rádiókészülék mellett ülők hallgatják szívesen az evangélikus felőrákat, hanem az internetezők is.

A mikor három évvel ezelőtt az Evangélikus Rádiómisszió szolgálatába kerültem, azt hittem, a legnagyobb próbatétel az élő adások vezetése lesz számomra. Hétről hétre nyomon követtem a regionális adás készítését, és tanítómesteremtől, Szabó Szilárd lelkésztől igyekeztem minél több fogást ellesni. Ezt azonban nem lehetett a cinkotai stúdióban ülve megtanulni. A sorozatos élő adások során azonban ebben is gyakorlatot szereztem, már nem kezdek el remegni, amikor az élő adást jelző piros lámpa felkapcsolódik. A három év után úgy gondoltam, hogy engem már nem érhet semmi váratlan dolog. Azonban egyik este e-mailt kaptam külföldön élő barátomtól, amelyben azt írta: örül, hogy hallhatta a rádióműsorban a hangomat. 2004 őszén, amikor belefogtunk az Evangélikus Missziói Központ honlapjának megújításába, igyekeztünk szolgálatunk egyre több oldalát bemutatni a látogatóknak. Megteremtettük

a technikai hátterét annak, hogy a Kossuth Rádióban elhangzott missziói jegyzetek olvasható és hallgatható formátumban is felkerülhessenek portálunkra. Az igazi változást azonban a 2005-ös esztendő hozta. Hulej Enikő lelkész testvérünk ekkor került Cinkotára, és vette kezébe a honlap rádiós feltöltéseit. Az ő kitartó munkájának köszönhetően oldalunkra a jegyzetek mellett hétről hétre a regionális rádióadásaink beszélgetései is felkerülnek, így azok világszerte hallgathatóak. A lelkes munka és a megfelelő marketing fél év alatt meghozta az eredményét, s április hónapban – a barátommal együtt – 1878-an látogattak el internetes oldalunkra. Sikertől tehát elernünk azt a célunkat, hogy rádióadásaink a nap 24 órájában elérhetőek legyenek területlettől függetlenül. Lapzártánkig 35 rádióadást és 30 jegyzetet, közel 14 órányi hanganyagot tölthet le oldalunkról, de lehetőség van online hallgatásra is.

Látogasson el portálunkra, és hallgasson bennünket! A nap 24 órájában!

■ Györe Balázs

Interjúk és jegyzetek a Missziói Központ honlapján:
<http://misszio.lutheran.hu>

Missziós események képekben

Foto: Vári Zsolt Ádám

Március 25-26-án, a missziós hétvégén Szeverényi János roma barátjaival (Káli Horváth Kálmán, Vári Zsolt Ádám, Balog Tibor), több nyíregyházi intézményben – börtön, éjjeli menedékhely, anyaotthon – szolgált. A kép a Laborci Géza által igazgatót éjjeli menedékhelyen készült.

Foto: Vári Zsolt Ádám

Az alkalmi szolgáló csapat tagja, Balog Tibor grafikus, a nyíregyházai kertvárosi gyülekezet istentiszteletén énekelt.

Foto: Szeverényi János

Évenként, tavasszal két napos missziós konzultációt szervez egyházunk missziói bizottsága Piliscsabán. A szokásos munkaági beszámoló mellett három tartalmas, megmozgató előadást hallottunk: Durkó Albert, a Mégis Van Remény Egyesület elnöke beszélt a magyarországi cigánygyülekezetekről, a számukra szervezett akkreditált szakmai képzésekről. Ők tízezer romát érnek el szolgálatukkal. Bogdányi Gábor és Erdélyi Károly, az Internet Munkacsoport vezetői bepillantást engedtek a számítástechnika missziói lehetőségeibe. Aaron Stevens, a Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet munkatársa a gyülekezeti munkatársképzésről beszélt.

Foto: Mencer Péter

„Ti barátaim vagytok” (Jn 15,14): ezzel a jézusi ígérel hívtak bennünket a váci ökumenikus ifjúsági találkozóra. Őt helyi fekezetet szervezi harmadik éve a sokakat megmozgató alkalmat. Az idei program különös része volt a váci fegyház és börtön bibliakörének szolgálata. Megtért, újjá született fogvatartottak hirdették az evangéliumot a székesgyházban. A szentély négy pontján és az ajtóknál örök vigyáztak, de rájuk már nagyobb hatalom tekint őrző, isteni irgalommal.

Foto: Szeverényi János

Kárpátalja

Május 7-10-ig missziós úton jártunk a ma Ukrajnához tartozó Kárpátalján.

Te is Isten gyöngyszeme vagy

Az elmúlt században anélkül, hogy elköltözött volna lakóhelyéről, négy ország fennhatósága alatt élt az itteni kétszáz ezer magyar. Volt itt magyar, cseh, szlovjet és most ukrán fennhatóság.

A szlovjet birodalom összeomlása után nem sikerült evangélikus gyülekezetet feléleszteni (templomainkat bezárták vagy raktárnak, uszodának használták, a gyülekezeti tagok egy részét elhurcolták), de akik mégis kitarattak gyökereik mellett, bekapcsolódtak a református gyülekezetekbe. Az októberben Orosházán megalakuló Magyar Evangélikus Konferenciára meg is hívtunk négy testvérünket, hogy képviseljék az elszakított területek közül ezt a sokszor elfeledett részt is, a maradék evangélikusságot.

Meglátogattuk Gulácsi Lajos munkácsi lelkészt, ny. püspököt is, aki bár nyolcvan éves elmúlt, fiatalokat megszégyenítő módon szolgál, tervez, munkálkodik. A sötét időkben hét évet töltött a Gulágon hite miatt.

Tizenhat éve járok Kárpátaljára minden évben, de ma is érnek meglepetések. Ungváron egy ruszin antikvárius mutatta az általa fordított magyar versek antológiáját. Igazi szlávossággal fogadott minket kis boltjában.

Jó volt látni, hogy számtalan nehézség ellenére itt is épül, gyarapszik az anyaszentegyház. A rendszerváltáskor még csak húsz lelkes szolgált kilencven gyülekezetben, ma már nyolcvan lelképásztor vezet száztizenöt egyházközséget. Épültek templomok (köztük több cigánytemplom), iskolák, parókiák, gyermekotthonok.

Evangélikus szolgálatra kaptam meghívást a gáti és a nagydobronyi református cigánygyülekezetekbe. Az itteni cigányok csak magyarul beszélnek. Isten munkálkodik közöttük, többfelé ébredést éltek/élnek át, nehéz testi, lelki, szellemi állapotokból kaptak az Úrtól szabadulást.

■ Szeverényi János

A munkácsi vár, amelyet évek óta folyamatosan tataroznak. Itt talált menedéket valamikor Zrínyi Ilona két gyermekével. Nagyszerű kiállítások láthatók benne pl. Petőfiről, a Rákócziakról. Történelmünk egyik fontos emléke.

A mintegy húsz évvel ezelőtt, a cigányok körében indult lelki ébredésben Isten csodálatosan használta a képen látható, nagydobronyi Gáti néit (középen szemüvegben). Jézus szeretete kivitte őt a templomból a taborba. Eljött velem az útra két sárszentlőrinci testvérem Bakay Péter (kép bal oldalán), aki a sárszentlőrinci gyülekezetben, a romák között is szolgál. A hazai és a kárpátaljai cigánytestvérek igen örültek a találkozásnak.

A nagydobronyi tábort. Örömmel jártuk az otthonokat is, nagy szeretettel fogadtak be testvéreink. Korábban nem igen járt ezen a helyen „sápadtarcú”.

Gáti tábort – száradó ruhák, füst, számítógép és a drága evangélium

Fotók: Jenei Ottó, Bakay Péter, Szeverényi János

EVANGELIZÁCIÓS ÉS MISSZIÓI LEKÉSZ JELENTÉSE A 2005. ÉVI MUNKÁRÓL – (BEVEZETŐ)

Országos Közgyűlés – 2006. május 19.

Napi ige:

„Bűneim büntetése utolért engem, áttekinteni sem tudom őket. (...) Uram, siess segítségemre!” (Zsolt 40,13-14) „Bocsásd meg vétkeinket.” (Mt 6,12)

Életet, hitet, megújulást nem adhatunk, de az akadályok elhárítása a mi felelősségünk is. Az egyik legnagyobb akadály a bűn, a bűnös állapottal való kiegyezésünk. Valaki ezt így fogalmazta meg: *„Az európai egyhási megújulás legnagyobb akadályai a vezetők, a lelkészek.* Vagyis akiken a legnagyobb a felelősség (tülerheltség, adminisztrációs gondok, családi, gyülekezeti nehézségek, hitharcok, magányosság, lelkigondozó hiánya, stb...). Hogyan hirdethetjük hitelesen, erőteljesen, hatékonyan a szabadulás evangéliumát, ha mi magunk rabok vagyunk? Rabjai a vallásos istennélkülségnek, anyagiasságnak, paráznaságnak, szenvedélyeknek, múltbeli, el nem rendezett bűneinknek. Szeretjük idézni az apostoli igéket (2Kor 4): *„erőtleneségről, a tövisokről,* intellektuális kegyességgel elbújunk az *egyszerre bűnös és szent* – egyébként igaz – reformatori tanítás mögé. De ezek a szép és igaz citátumok válhatnak olyan *templomná,* vallásos burokká körülöttünk, amelyben elbújunk az élő Isten elől, a megtréslés elől (Mt 21,12-17). Elfelejtjük, hogy amikor Pál az emberi gyengeségről, törekenységről, tövisokről ír, ezekenél még hangsúlyosabban tesz tanúságot a benne lakozó és működő *rendkívüli isteni erőről* is. A mai egyháznak, lelkészeknek, szolgálattevőknek Isten erejére, jelenlétére van szüksége. Küldetésünk így szól: *„Hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején, és hogy semmi sem árthasson nektek.”* (Lk 10,19)

„Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett,

hogy kiűssék azokat, és gyógyítsanak mindenféle betegséget és erőtlenséget.” (Mt 10,1)

Jézus a megfáradt Keresztelő Jánosnak így üzen a börtönbe: *„Néktek látnak és bűnük járunk, leprások tisztulnak meg és süketek hallanak, halottak támadnak fel és szegényeknek hirdetik az evangélium.”* (Mt 11,5)

Egyedül a gyümölcs hitelesíthet bennünket. A termés szívszorítóan csenevész mostanában. Térjünk meg, tartsunk bűnbánatot, kérjünk egymástól és adjunk egymásnak bocsánatot! Egyházunk népe, együtt magyar néppünkkel is vétkezett és vétkezik permanensen: abortusz, ellenséggylölet, babonáság, liberalizmus mögé bújó libertinizmus; zsidók, cigányok, körülöttünk élő népek megvetése... Szabaduljunk meg végre a vallásos, egyházi pótcselekvésektől, üresjáratoktól, a gyümölcstelen vallásosságtól, az erőtlen, unalmas, belterjes, érthetetlen alkalmainktól! Ezekről nem szeretünk hallani, nem akarunk szembenézni velük. Isten szívesen kiöntené erejét, Lelkét, jelenlétét szívünkbe, de a szentség nem vegyül a szennnyel. Az Igében ezt olvassuk: *„Ó majd Szentlélekkel és tűzzel keresztesz titeket.”* (Mt 3,11)

„Vegyetek Szentlelket!” (Jn 20,22)

„Maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztatok mennyi erővel.” (Lk 24,49)

„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek.” (ApCsel 1,8)

Az égi tűz égesse ki minden szemetet, szennyet életünkéből, és forrósítson fel mennyi hőfokra!

Úgy legyen!

■ Szecserényi János

A Missziói Bizottság, az Evangélikus Missziói Központ és a Rádiómisszió hírei

ÁPRILIS

PMTI kuratóriumi ülés

Megbeszélés Dobos Ágoston református lelkészkel

Hit és felelősség címmel előadás a várpalotai ökumenikus körben

Igehirdetési előkészítő a budai lelkészgyűlésen, Szentendrén

Bőjri esten igehirdetés Képesten

Nagyheti evangélikus Zuglóban

Bőjri igehirdetés Galagután

Apák napján előadás Fóton

Panelkonzultáció (misszió a lakótelepeken)

a gazdagréti reformátusoknál

Aliansz vezetőségi ülés

Szentírás Szövetségben értekezlet

MÁJUS

„Ti az én barátaim vagytok” (Jn 15,14) – evangélikáció a váci ökumenikus ifjúsági találkozó

Kínai anglikán lelkész előadásán a Ráday Kolégiumban

Evangélikáció a kárpátaljai református cigánygyülekezetekben Gáton és Nagydobronyban. Megbeszélés Gulácsi Lajos ny. püspökkel Munkácsen, Kupás Sándornéval Nagydobronyban, az evangélikus Lautner családdal Munkácsen. Meghívás az októberi, orosz MAEK alakulására.

Előadás a kecskeméti Emmaus házban, református lelkészkonferencián Misszió a 21. században címmel

KIE szenior-találkozó Debrecenben

Evangélikáció Mohácsen és Siklóson

Egyházkerületi missziós nap

Férfimissziós nap Képesten

Igehirdetés missziós alkalmon Komlón a színházban

JÚNIUS

Látogatás több székelyföldi evangélikus gyülekezetben és a csíksomlyói búcsúban

Bibliatanulmány EBBE alkalmon Dávidról

Missziós hétvége Nagyváradon

Előadás budai lelkészgyűlésen Nagyborzsonyban

Evangélikáció a Magyar Testvéri Börtön-társaság és a Börtönlelkészek Magyarországi Szervezete konferenciáján Piliscsabán

Házi bibliaóra Albertirán

Bibliatanulmány Protestáns Lelkészek Csendesnapjain Balatonszárszón

Evangélikáció metodista konferencián Szolnokon

ELŐZETES

Július 12-15. Országos Missziós Konferencia Piliscsabán

Július 19-23. Szélszása Szolnokon

Október 7. Országos Evangélikáció – Deák tér

Lesslie Newbigin: Evangélium a pluralista társadalomban
Harmat Kiadó,
Budapest 2006, 2500 Ft

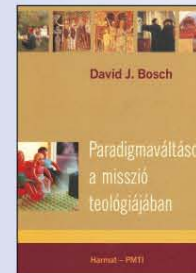
„Az evangélium közvetítésének nehézsége abban áll, hogy egyszerűen belevész az információk áthatolhatatlan rengetegébe. Egyetlen véleményként jelenik

meg a millió többi között... Meglehet, hogy számomra igaz, de önteltség lenne azt állítani, hogy mindenki számára igaz...” (282. old.) – E mondat kitűnően jelzi és jellemzi azt a kihívást, amellyel minden elkötelezett keresztyén ember gyakorta szembesül: tovább kellene adni az evangéliumot, mint Isten mentő szeretetének eszközét, ám nincs vétel. Egyéb ideológiák és sajátos életszemléletek érdekében mi magunk is elbizonytalanodunk. Kevés és gyenge a szókimondás, hogy az erő, meginog az evangélium egyedülállóságába vetett bizalom. Önteltnek és gőgösnek tűnünk, amennyiben ragaszkodunk Jézus kijelentéséhez: „*En vagyok az Út, az Igazság és az Élet*” –, de hinnünk kell abban, hogy a keresztyénség az Ő ügye, és amit elkezdett, be is fejezi. Ez a bizalom egyik kulcsa helytállásunknak. A szerző megerősít, bátorít, magyarázatokat kínál, és utat mutat a keresztyén hit erőteljes megéléséhez egy sokszínű, ám a sokszínűséget ideológiaként felvállaló társadalomban.

A könyvek megrendelhetők a Harmat Kiadónál: 1114 Budapest, Bukarest u. 3.

Tel: 06 1 466 9896, e-mail: harmat@harmat.hu;

illetve megvásárolhatók keresztyén könyvesboltjainkban.

David J. Bosch: Paradigmaváltások a misszió teológiájában
Harmat Kiadó - PMTI,
Budapest 2005, 3800 Ft

„Európában és Észak-Amerikában hetente 53 ezer ember hagyja el a keresztyénséget...” – kell-e megdöbbentőbb tény annak érzékeltetésére: válságban

van a keresztyén misszió? Amennyiben a missziói munka megalapozása, indítékai, célja hibás, óhatatlanul baj lesz a missziós gyakorlattal is. A terjedelmes, ám minden fejezetében kincsért érő mű segít megvizsgálni a misszió alapjait és céljait egyéni és közösségi szinten. A vizsgálat tárgya a keresztyénség történelme a kezdetektől, a Missziói parancs elhangzásától kezdve napjainkig. „Isten missziós Isten, Isten népe missziós nép”, mely nem a világgal szemben áll, hanem a világba küldetett a világért. A keresztyének mindig lefordították koruk nyelvére a bibliai üzenetet, ezt tehát nekünk is meg kell tennünk: a posztmodern kor nyelvén kell tolmácsolnunk az evangéliumot úgy, hogy közben hűek maradjassunk az Igéhez, semmilyen irányba nem elferdítve azt. A könyv nem tartozik a laza, népszerű olvasmányok közé, ám minden gondolkodó keresztyén könyvespolcán ott a helye.

■ Bálint József

EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI KIADVÁNYOK

Szerkesztő: Máty Erzsébet
Kiadó: Magyarországi Evangélikus Egyház, Ifjúsági és Gyermekosztály
Megjelenik negyedévente.
Készül: ETO-PRINT Kft. Nyomda
Mindkét lap megrendelhető Máty Erzsébetnél.
Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági és Gyermekosztálya, 1450 Budapest, Pf. 21. tel.: 06 1 486 3542, 06 20 824 5296.

Stég Evangélikus Ifjúsági Magazin
Szerkesztő: Győre Balázs
Kiadó: Magyarországi Evangélikus Egyház, Ifjúsági és Gyermekosztály
Következő megjelenés: a Szélszása szólni alkalmán
Elérhetőség: steg@lutheran.hu
Készül: 2000 példányban, a fővárosi SZEL-KER Nyomdában
Terjesztés: evangélikus középiskolákban

„Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” (Jn 6,37)

ORSZÁGOS MISSZIÓS KONFERENCIA PILISCSABÁN

2006. JÚLIUS 12-15.

Evangélizáció, bibliakörök, imaközösség, beszélgetések, missziós munkaágak bemutatkozása, határon túli magyarok és északi testvéreink beszámolóí...

Előadók: Irtész János, Gáncs Péter, dr. Fabiny Tamás, Karlné Csepregi Erzsébet, Bakay Péter, Aaron Stevens, Lázár Attila énekes, Czipott Géza és Nyakó Júlia előadóművészek, Bálint Józsefné, Hulej Enikő, Györe Balázs, Szeverényi János, felvidéki, erdélyi, kárpátaljai és finn testvérek.

Götze Kriszta és Szécsi Magda kiállítása.

Részvételi díj: 4600 Ft, Jelentkezni lehet az Evangélikus Missziói Központ címen: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. tel.: 06 1 400 3057, e-mail: evmis@lutheran.hu

REJTVÉNY A PRÉDIKÁTOR KÖNYVE ALAPJÁN

REJTVÉNY

Ifjúság, öregedés, elmúlás, halál – ez a témája az alábbi bibliai szövegrésznek, de van egy kis probléma: a mondatok összekeveredtek. Mi a mondatok helyes sorrendje?

- A** A mandulafa kivirágzik, a sáska nehezen vonszolja magát, és mit sem ér a fűszer, mert elmegy az ember örök otthonába, és az utcán körös-körül siratók járnak.
- B** Gondolj Teremtődre ifjúságot idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondogd: nem szeretem őket! Míg el nem sötétedik a nap világa, meg a hold és a csillagok, és újra felhők nem érkeznek az eső után.
- C** Még egy kis emelkedőtől is félnek, és ijedeznek az úton.
- D** Fölkelnek a madárszóra is, és elhalkul minden énekész.
- E** Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az aranypohár, a korsó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba.
- F** Bezárulnak az utcára nyíló ajtók, elcsendesül a malom zúgása.
- G** A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.
- H** Akkor reszketni fognak a ház őrizői, támoynognak az erős férfiak; megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak, és elhomályosulnak az ablakon kinézők.

A helyes megfejtőknek jutalmat küldünk.

(Evangélikus Missziói Központ, 1656 Budapest, Pf. 22.)

A rejtvényt összeállította: Máty Erzsébet

Nekünk világít a nap

Anna-Mari Kaskinen
Koczor Tamás

Pekka Simojoki

1. A-hogy áll - tál e - ged szé - lén, Sze-me-id a föl-det néz - ték,
Ke-ze-id-del szór-tad ránk a fényt. Va-la-hol ott bent
a szív - ben mély ső - tét - ség-ben Lel-kem ép - pen er - re,
er - re a szép fé - nyes-ség - re lelt. El-jött Is - te-nünk nap - ja,
i - dőn, te - re-ken túl, ö - rök ö - rő-mét ad - ja,
nem for-dul, mint a hold nem for-dul, mint a hold

2. Ahogy álltunk földed szélén,
Szemeink felhőid nézték,
S attól féltünk, elnyel a sötét.
Mi az égre bámultunk, csak tehetünk-e mást?
Te pedig elküldesz, hogy oszlassuk a kínzó, vad homályt.

3. Ahogy itt állsz sorsunk szélén,
Ismered az erőnk végét.
Lelked nélkül szenved, ami szép,
Lángolj fel most újra köztünk, hadd fűjjon a szél.
Szentlelkeddel támassz hitet, reményt és lelkesedést.

Berda József
TESTVÉR! IMIGYEN SZÓLOK HOZZÁD

És most már új energiák fornak
A Centrumban feléd-ívelőn
Ó Testvér!
...Ímé itt az Idő,
hogyan megtaláld magad!
Ténhited kapui megtáruulnak végre...
Ne borulj le többé a vak oltárok előtt!
ne öleld meg a halott feszületet!
...magasztosulj meg egyszer...
és öleld meg...ölelje meg lángoló
szerelmed az élő feszületet!
...Ó, hidd el Testvér: én is voltam
kölyök! romantikák bogara!
engem is megcsókolt a tömjén
álnok illata és megmérgezte
én-lelkem is a feltrombitált paradicsom!
- míg nem talált rám a Hajnal...
Én jó Testvérem: Ó Testvér!
Oly gyilkosak és oly jószágokak a pillanatok
Érezted-e már?...
Igen; én büszke kölyökkamaszságom is
meggyilkolta tizenkilenc év
szűz hiteit...és eladtam a drága
verejtéket olcsó legendákért, öntudatlanul!
Ó, Testvér: szikrázd a Napba tekinteted!
légy hát a testvérem!
Ne gyilkold meg a lobogó féktelenséged
lobogó szentségét! csobogjon csak
inkább a mennydörgő zuhatag!
és csókold meg a Bennedfogant istent!

Ó Testvér! én testvérem!
építs magadnak új templomot!
templomát feltámadó jószágod
halhatatlanságának. Ámen.

HÍD EVANGÉLIKUS MAGAZIN, az Evangélikus Missziói Központ kiadványa. Az Evangélikus Élet előfizetői részére a magazin ingyenes.
Adományokat elfogadunk. Lapszámunk megjelenését a Sanansaattajat (Finnország), a Norea Radio Norway (Norvégia) és a Magyarországi
Evangélikus Egyház Missziói Bizottsága támogatja.